

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS RE'EH • MAAMAR 3

ביאור אחרי

An explanation of “After
Havayah your G-d shall you walk”

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

THE CHASSIDISHE PARSHA

likuteitorah.com/likkutei-torah/reeh/3/

1 ביאור אחרי

An explanation of [the verse] “After.”

2 א הנה פי אחרי הוי אלקיכם תלכו. שכל ההשתלשלות נמשך ונתהווה רק מבחי מדת מלכותו ית' שהיא הנקראת אחרי הוי בחי אחוריים הארה בעלמא כו'

(1) Now, the meaning of “After Havayah your G-d shall you walk”: that the entire chain of descending worlds (hishtalshelus) is drawn forth and comes into being only from the level of the attribute of His Malchus (sovereignty), may He be blessed, which is what is called “after Havayah”: the level of the back (achorayim), a mere radiance, etc.

(וכמ"ש בפ' תצוה בד"ה זכור את כו' בפ' וישב ה' מלך לעולם ועיי' בזהר ויקרא)

(As is written in Parshas Tetzaveh, in the discourse beginning “Remember what,” etc., on the meaning of “And Havayah sits as King forever”; and see the Zohar, Vayikra)

(דף עשרים בתחלת עמוד ב') ועמ"ש ע"פ הזהר קדושים (דפ"ו סע"א [סוף עמוד א]) ע"פ ואחרי לא יהיה והוא

(folio 20, at the beginning of side b). And see what is written on the [passage of the] Zohar, Kedoshim (folio 86, end of side a), on the verse “And after Me there shall be none.” And it is

כמו כן עד רום המעלות, כי גם הקו נמשך ע"י צמצום ומקום פנוי מבחי מלכות דא"ס לבד,

likewise up to the loftiest heights; for even the kav (line of light) is drawn forth, through the tzimtzum (contraction) and the vacated space, from the level of the Malchus of the Infinite One (Ein Sof) alone.

(וזהו ענין אל תקרי שמות אלא שמות המבואר במ"א ע"פ ובבואה לפני המלך כו' ע"ש וכמ"ש ע"פ את שבתותי תשמרו בפ' וענין בורא קדושים ישתבח שמך כו' ע"ש).

(And this is the meaning of “Do not read shammos (desolations) but shemos (names),” which is explained elsewhere, on the verse “And when she came before the king,” etc.; see there. And as is written on the verse “My Shabbosos you shall keep,” on the meaning and concept of “Creator of holy beings, may Your Name be praised,” etc.; see there.

ובזה יש להבין ענין ג"פ [ג' פעמים] קדוש ע"ד מ"ש האריז"ל [האר"י זכרנו לברכה] כדלקמן. דהנה פי' קדוש היינו מובדל שאינו כדמיון הנשמה שמתפעלת ממקרי הגוף לפי שמלוכשת ממש כו' משא"כ אצלו ית' שהוא קדוש ומובדל כו'.

And through this one can understand the meaning of "Holy" [said] three times, along the lines of what the Arizal wrote, as [will be explained] below. For the meaning of kadosh (holy) is "separate": not like the soul, which is affected by the happenings of the body because it is actually enclothed [in it], etc.; whereas He, may He be blessed, is holy and separate, etc.

וצ"ל מהו ענין כפילות הקדוש ג"פ [ג' פעמים]. אך הענין דהנה מבואר במ"א בד"ה וקבל היהודים וע"פ קול דודי פי' יהללו את שם הוי" כי הוא צוה ונבראו,

And we need to understand what the repetition of "Holy" three times means. But the explanation is this: it is explained elsewhere, in the discourse beginning "And the Jews accepted," and on the verse "The voice of my beloved," [on] the meaning of "Let them praise the Name of Havayah, for He commanded and they were created":

כי הוא דהיינו עצמותו ומהותו ית' צוה ונבראו שלא שייך עליו ית' לומר לשון ברא לנוכח דמשמע שיש כח הפועל בנפעל ולא שייך זה

"for He," that is, His essence and being, may He be blessed, "commanded and they were created"; for regarding Him, may He be blessed, it does not apply to use the term bara ("created") in the sense of presence, which implies that the power of the Actor is in the acted-upon; and this does not apply

אלא בשמותיו ית' כמ"ש בראשית ברא אלקים וזהו יהללו את שם בחי' שם בלבד שאינו מערך עצמותו ומהותו אבל כי הוא עצמותו ומהותו כביכול הוא רק כאלו צוה ונבראו ממילא כו' ע"ש.

except to His Names, may He be blessed, as it is written, "In the beginning Elokim created." And this is "Let them praise the Name": the level of a name alone, which is not of the order of His essence and being. But "for He," His essence and being, so to speak, it is only as if "He commanded and they were created" of themselves, etc.; see there.

והנה גם לשון ברא לנוכח הוא מורה על התהוות יש מאין דוקא וכמ"ש הרמב"ן [הרבי משה בן נחמן] ר"פ בראשית. וצ"ל מאחר דפי' ברא לנוכח היינו שיש כח הפועל בנפעל איך נקי יש מאין.

Now, the term bara in the sense of presence also denotes, specifically, coming into being as something from nothing (yesh me'ayin), as the Ramban writes at the beginning of Parshas Bereshis. And we need to understand: since the meaning of bara in the sense of presence is that the power of the Actor is in the acted-upon, how is it called something from nothing?

אמנם הענין כמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] בד"ה איהו וחיוהי וגרמוהי חד דהיינו שהכלים דע"ס [דעשר ספירות] דאצילות הנק' גרמוהי הן אלקות לברוא יש מאין כמו הא"ס ולא בבחי' השתלשלות עילה ועלול לבד,

However, the explanation is as is written in Iggeres HaKodesh, in the passage beginning "He and His life-forces and His vessels are one": that the vessels of the Ten Sefiros of the World of Atzilus (Emanation), which are called "His vessels" (gramohi), are G-dliness, [able] to create something from nothing like the Infinite One, and not merely in the manner of a chain of descent of cause and effect;

כי ע"י סדר ההשתלשלות לבד אפילו צמצומים רבים לא יועילו להיות התהוות גשמיות מרוחניות, ולכן נקרא יש מאין ע"ש וכן כתבו ג"כ חכמי המחקר שהתהוות הגשמיות מרוחניות אין לך יש מאין גדול מזה,

for through the order of hishtalshelus alone, even many contractions would not avail to bring about the coming into being of the physical from the spiritual; and therefore it is called something from nothing; see there. And so too the sages of [philosophical] inquiry have written that, [as for] the coming into being of the physical from the spiritual, there is no greater something from nothing than this;

שהרי גם ריבוא רבבות ירידות והשתלשלות לא יועילו שיתהווה הגשמיות מהרוחניות, אלא שזהו רק כחו ויכולתו לבד יתברך שהוא הכל יכול והכח הזה בכלים דאצילות היינו לפי שבהן מלוכש הארת הקו מאור א"ס שהאור מעין המאור כו'

for even myriads upon myriads of descents and stages of hishtalshelus would not avail for the physical to come into being from the spiritual; rather, this is only His power and ability alone, may He be blessed, for He is the Omnipotent. And this power is in the vessels of Atzilus because within them is encllothed the radiance of the kav from the Infinite Light (Or Ein Sof), for the light is akin to the luminary, etc.,

ומתייחד עמהן בבחינת איהו וגרמוהי חד ועל ידי זה בורא על ידן יש מאין. ובאמת גם התהוות נבראים רוחניים דבי"ע מהכלים דאצילות הוא בחינת יש מאין ולא דרך השתלשלות כמש"ש [כמה שכתוב שם] באגה"ק [באגרת הקודש] הנ"ל.

and it unites with them in the manner of "He and His vessels are one" (ihu vegarmohi chad); and through this He creates, through them, something from nothing. And in truth, even the coming into being of the spiritual created beings of Beriah, Yetzirah and Asiyah from the vessels of Atzilus is [a matter of] something from nothing, and not by way of hishtalshelus, as is written there in the Iggeres HaKodesh mentioned above.

והנה מצד הארת הקו המלוכש בכלים דאצילות שי"ך לומר ברא לשון נוכח שהרי הארה מהכלים ו גם אפילו הארה דהארה מהקו מלוכש ממש בהנבראים להחיותם כמ"ש באגה"ק [באגרת הקודש] שם וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ח"ב [חלק ב'] פ"א בשם האריז"ל [הארי"ז זכרנו לברכה] שגם בדומם ממש מלוכש אותיות הדבור מעשרה מאמרות כו'

Now, from the perspective of the radiance of the kav that is encloded in the vessels of Atzilus, it is appropriate to say bara, a term of presence; for a radiance from the vessels, and even a radiance of a radiance from the kav, is actually encloded in the created beings to give them life, as is written in the Iggeres HaKodesh there, and as is written in Sefer Shel Beinonim, Part II, chapter 1, in the name of the Arizal, that even in actual inanimate matter the letters of speech from the Ten Utterances are encloded, etc.

והרי זה בחי' כח הפועל המלוכש ממש בהנפעל כמש"ש [כמה שכתוב שם] פ"ג [פרק ג'] ואעפ"כ [ואף על פי כן] התהוות הנפעל כמו האבן מבחינת כח הפועל המלוכש בו שהן צרופי אותיות דבר ה' המלוכש בו זהו ממש התהוות יש מאין

And this is the level of the power of the Actor actually encloded in the acted-upon, as is written there in chapter 3. Nevertheless, the coming into being of the acted-upon, such as a stone, from the power of the Actor encloded in it, which is the combinations of the letters of the word of G-d encloded in it, is truly a coming into being of something from nothing;

שהרי האותיות הם כחות אלקיים ושיתהווה מזה אבן גשמי עד"מ הרי זה ממש מאין ואפס כו' שהרי על פי דרך השתלשלות בלתי אפשר כלל וכלל שהכח הרוחני ונבדל מגדר הגשם יהיה ממנו לבד התהוות אבן גשמי עד"מ.

for the letters are G-dly powers, and that a physical stone, for example, should come into being from this is truly from nothing and naught, etc.; for by way of hishtalshelus it is utterly impossible that from a power that is spiritual and separate from the bounds of the physical, by itself, there should come into being a physical stone, for example.

וזהו ענין קדוש דפ"י מובדל כי אע"פ [אף על פי] שיש כח הפועל ממש בנפעל מ"מ כח זה הוא רק בחי' הארה בעלמא שאינו נוגע להארת הקו המלוכש בע"ס [בעשר ספירות] דאצילות כי הוא רק

And this is the meaning of kadosh, which means "separate": for although the power of the Actor is actually in the acted-upon, nevertheless this power is only a mere radiance, which does not touch the radiance of the kav enclothed in the Ten Sefiros of Atzilus; for it is only

כמו זיו השמש מהשמש וע"ש באגה"ק [באגרת הקודש] שהוא רק הארה דהארה, והארה דהארה דהארה כו', ועוד זאת שגם כח הפועל מעשרה מאמרות וכלים דאצילות המלוכש ממש בהנפעל שהם ב"ע אינו כלל כדמיון הנשמה המלוכשת בגוף

like the radiance of the sun from the sun; and see there in the Iggeres HaKodesh that it is only a radiance of a radiance, and a radiance of a radiance of a radiance, etc. And furthermore, even the power of the Actor from the Ten Utterances and the vessels of Atzilus that is actually enclothed in the acted-upon, which is Beriah, Yetzirah and Asiyah, is not at all like the soul enclothed in the body;

שהרי אין שרש התהוות הגוף ועצמותו מנשמתו כו' מה שאין כן כח הפועל ורוח פיו ית' שבנפעל הוא מהוה את הנפעל מאין ליש כו' ולכן הנפעל בטל באמת לגבי כח הפועל שבו ולא

for the root of the coming into being of the body and its essence is not from its soul, etc.; whereas the power of the Actor and the breath of His mouth, may He be blessed, that is in the acted-upon, brings the acted-upon into being from nothing to something, etc. Therefore the acted-upon is truly nullified before the power of the Actor within it, and not

כמו גוף לגבי הנשמה כמ"ש כ"ז [כל זה] בסש"ב [בספר של בינונים] ח"ב [חלק ב'] פ"ג [פרק ג'] וספ"ו, ועיין עוד באגה"ק [באגרת הקודש] קרוב לסופו בד"ה להבין מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] במש"ש [במה שכתוב שם] והיינו חיצוניות דחיצוניות דכלים כו' שהיא מסותרת לגמרי ברוח נפש דעשיה כהסתר והעלם הבורא מהנברא:ב

as the body [is] before the soul, as all this is written in Sefer Shel Beinonim, Part II, chapter 3 and the end of chapter 6. And see further in the Iggeres HaKodesh, near its end, in the passage beginning "To understand what is written in Pri Etz Chaim," in what is written there, that this is the outer dimension (chitzoniyus) of the outer dimension of the vessels, etc., which is entirely hidden in the ruach [and] nefesh of Asiyah, like the hiding and concealment of the Creator from the created.) (2)

והנה ידוע דיש ב' מיני המשכות מאור א"ס ב"ה בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ובחי' סוכ"ע ונק' פנימיים ומקיפים

Now, it is known that there are two kinds of drawing-down from the Infinite Light, blessed be He: the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin) and the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin); and they are called inner [lights] and encompassing [lights].

והנה כל הנ"ל מענין התלבשות הארת הקו בע"ס [בעשר ספירות] דאצילות שע"ז מהוה ב"ע יש מאין זהו בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שהוא נמשך בבחי' התלבשות וכח הפועל בנפעל.

Now, all that was said above about the enclothing of the radiance of the kav in the Ten Sefiros of Atzilus, through which He brings Beriah, Yetzirah and Asiyah into being as something from nothing, is the level of the light that fills all worlds, which is drawn forth in the manner of enclothing and of the power of the Actor in the acted-upon.

אבל בחי' סכ"ע [סוכב כל עלמין] הוא מה שאינו מתלבש כלל אפילו בע"ס [בעשר ספירות] דאצילות אלא שמהוה ומחיה ע"י בחי' מקיף לבד דהיינו כמ"ש כל אשר חפץ ה' עשה

But the level of the light that encompasses all worlds is that which does not enclothe itself at all, not even in the Ten Sefiros of Atzilus; rather, it brings into being and gives life by way of encompassing alone, that is, as it is written, "Whatever Havayah desired, He has done."

כי ע"י שעלה ברצונו להיות התהוות העולם ע"ז ממש נתהוה העולם, אף שאין הרצון מלובש כלל בהנברא שהרי הוא בחי' א"ס ואפילו בע"ס [בעשר ספירות] דאצילות אינו מתלבש כו'

For through its having arisen in His will that the world should come into being, through this itself the world came into being, even though the will is not enclothed in the created being at all, since it is the level of the Infinite One, and it is not enclothed even in the Ten Sefiros of Atzilus, etc.

וזהו כי לא מחשבותי מחשבותיכם שע"י שעלה במחשבה ע"י נתהוו כו' וכמבואר ענין זה בביאור ע"פ
ביאו לבוש מלכות,

And this is "For My thoughts are not your thoughts": that through its having arisen in [His] thought, through this they came into being, etc., as this matter is explained in the explanation on the verse "Let them bring royal apparel."

ונמצא כל נברא בפרט וכל העולמות בכלל יש בהם שני מיני חיות האחד הנמשך ומתלבש בתוכיותם

It follows that every created being in particular, and all the worlds in general, have in them two kinds of life-force: the first is drawn forth and enclothed within their inwardness,

והוא מבחינת ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ושרשו מהארת הקו שבע"ס [שבעשר ספירות] דאצילות וע"י נאמר ברא
לשון נוכח כנ"ל, והב' הוא בחי' המקיף מבחי' סוכ"ע

and it is from the level of the light that fills all worlds, and its root is from the radiance of the kav in the Ten Sefiros of Atzilus; and about this it is said bara, a term of presence, as mentioned above. And the second is the level of the encompassing [light], from the level of the light that encompasses all worlds,

וכמאמר נשמה שנתת בי כו' ואתה משמרה בקרבי כו' וכמו שהוא בהנשמה כך בכללות הבריאה כו'

as in the saying, "The soul that You have placed within me," etc., "and You guard it within me," etc. And as it is with the soul, so it is in creation as a whole, etc.

והנה על זה נאמר כי הוא צוה ונבראו כי מבחינה זו דסוכ"ע אין שייך כלל התלבשות כח הפועל
בהנפעל

Now, about this it is said, "For He commanded and they were created"; for from this level, the light that encompasses all worlds, enclothing of the power of the Actor in the acted-upon does not apply at all,

שהרי אינו מלובש כלל כ"א שעל ידי שעלה ברצונו שיהיה ההתהוות ע"י דוקא נעשה ע"כ אין שייך
ע"י רק כמ"ש כי הוא צוה וע"י ונבראו כו'.

since it is not enclothed at all; rather, through its having arisen in His will that the coming into being should take place, through this specifically it was done. Therefore nothing applies to it except as it is written, "For He commanded," and through this, "and they were created," etc.

ועיין מ"ש מענין ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע בד"ה אלה מסעי גבי ברכת המצות שיש בהם לשון נוכח ברוך אתה כו' ולשון נסתר אשר קדשנו כו' ע"ש.

And see what is written about the light that fills all worlds and the light that encompasses all worlds in the discourse beginning "These are the journeys," regarding the blessings over the mitzvos, which have in them the language of presence [direct address], "Blessed are You," etc., and the language of the hidden [third person], "who has sanctified us," etc.; see there.

3 והנה ידוע דעיקר ההתהוות והחיות הוא מבחי' סוכ"ע שהוא בחי' א"ס ממש וכמ"ש [וכמה שכתוב שם]

ע"פ יביאו לבוש מלכות וכמ"ש בס"ב [בספר של בינונים] פכ"ב

Now, it is known that the main [source of] coming into being and of life-force is from the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), which is truly the level of the Infinite One (Ein Sof), as is written there on the verse "Let them bring royal apparel," and as is written in Sefer Shel Beinonim, chapter 22.

והנה רצון העליון הוא מקור החיים המהוה את כל העולמות כו' וזהו יש מאין דהיינו שאין שום התלבשות כלל בהנפעל מבחי' כח הפועל שבבחי' סוכ"ע

Now, the Supreme Will is the source of life that brings all the worlds into being, etc. And this is something from nothing (yesh me'ayin): that there is no enclothing whatsoever in the acted-upon of the power of the Actor that is in the level of the light that encompasses all worlds.

(וגם מבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] אע"פ [אף על פי] שנמשך כח הפועל ומתלבש בהנפעל נקי יש מאין ממש כנ"ל) וזהו ענין הקדוש הב'

(And even from the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin), although the power of the Actor is drawn forth and enclothed in the acted-upon, it is called truly something from nothing, as mentioned above.) And this is the meaning of the second "Holy":

דהיינו בחי' סוכ"ע שהוא קדוש ומובדל מבחי' העלמין יותר מבחי' קדוש הג' שהוא בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין]

namely, the level of the light that encompasses all worlds, which is holy and separate from the worlds more than the level of the third "Holy," which is the level of the light that fills all worlds;

דהיינו שאפילו בחי' זו והוד לא נמשך ממנו להתלבש בהעלמין בפנימיותם אלא שהוא אור מקיף ועד"ז נתבאר במ"א בפי' אתה קדוש ושמך קדוש.

that is, not even a glow and splendor is drawn from it to be en clothed within the worlds in their inner dimension (pnimiyus); rather, it is an encompassing light. And along these lines it was explained elsewhere on the meaning of "You are holy and Your Name is holy."

שמך קדוש היינו בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וכדכתיב כי נשגב שמו לבדו אלא הודו וזיוו של שמו נמשך ומתלבש בהעלמין וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] זיו השכינה זיו דייקא

"Your Name is holy" is the level of the light that fills all worlds, as it is written, "For His Name alone is exalted"; only the splendor and glow of His Name is drawn forth and en clothed in the worlds, as our Sages, of blessed memory, said, "the glow of the Shechinah (Divine Presence)": specifically "the glow."

אבל אתה קדוש היינו שאפילו זו והוד לא היו העולמות יכולים לקבל חיות ממנו בפנימיותם ותוכיותם

But "You are holy" means that the worlds could not receive life-force from it, not even a glow and splendor, in their inner dimension and their inwardness;

אלא שמחיה ומהוה אותם ע"י בחי' מקיף כנ"ל ועמ"ש מזה פ' וארא ע"פ לכן אמור לבני ישראל כו' וע"פ אסרי לגפן בפי' ויחי:

rather, it gives them life and brings them into being by way of encompassing, as mentioned above. And see what is written about this in Parshas Va'eira, on the verse "Therefore say to the children of Israel," etc., and on the verse "Binding to the vine," in the explanation [in] Vayechi.

4 ג והנה בבחי' סוכ"ע יש ג"כ ב' בחינות כי הנה כתר לשון כותרת שהוא סובב ומקיף

(3) Now, in the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) there are also two levels. For Keser (the Crown) is related to the word koseres (an encircling crown), which surrounds and encompasses.

והנה הכתר הוא הממוצע בין המאציל לנאצלים ויש בו ב' בחי' עתיק וא"א עתיק בחינה אחרונה שבמאציל וא"א בחינת שרש הנאצלים

Now, Keser is the intermediary between the Emanator and the emanated, and it has two levels, Atik and Arich Anpin: Atik is the last level of the Emanator, and Arich Anpin is the level of the root of the emanated.

כי בחי' שרש הנאצלים יש לה איזה שייכות עם עלמין להיות ממנה התהוות הנאצלים בבחי' סוכ"ע שנק' ע"ש [על שם] עלמין אלא שהוא סובב ומקיף מבחוץ ואינו נכנס בפנימית כו'

For the level of the root of the emanated has some relation to worlds, in that from it comes the coming into being of the emanated, in the manner of the light that encompasses all worlds, which is named for the worlds (almin); except that it surrounds and encompasses from outside and does not enter within, etc.

אבל בחינה אחרונה שבמאציל אין לה ערך ויחוס כלל עם התהוות עלמין כי הוא המתנשא מימות עולם

But the last level of the Emanator has no relation or connection at all with the coming into being of worlds, for He is "the One who is exalted since the days of the world";

אלא שהוא מקיף דמקיף וכמ"ש במ"א ע"פ מזמור שיר חנוכת הבית בענין ג' בחי' מזון לבוש בית והמקיף דמקיף הוא המהביר המקיף עם הפנימי כו'

it is only that it is the encompassing of the encompassing, as is written elsewhere on the verse "A psalm, a song of the dedication of the House," on the matter of the three levels: food, clothing, house. And the encompassing of the encompassing is what joins the encompassing with the inner, etc.;

היינו שיהיה התחברות סובב וממלא שלום בפמליא של מעלה כו' וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] שהעוסק בתורה עושה שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה

that is, so that there be a joining of the encompassing and the filling [lights] (sovev and memalei), peace in the household above, etc. And this is what our Sages, of blessed memory, said, that one who occupies himself with Torah makes peace in the household above and in the household below;

כי התורה נקרא משל הקדמוני בחי' קדמונו של עולם ע"כ ממשיך שלום בפמליא של מעלה כללות בחי' סובב וממלא וגם בפמליא של מטה היינו

for the Torah is called "the proverb of the Ancient One," the level of the Ancient One of the world; therefore it draws down peace in the household above, the encompassing and the filling [lights] as a whole, and also in the household below, that is,

כי בכל נברא יש מבי בחי הנ"ל וכמאמר ואתה נפחת בי ואתה משמרה בקרבי וכנ"ל וזהו ענין הקדוש הא' שהוא המשכת בחי עתיק

for in every created being there is [something] from the two levels mentioned above, as in the saying, "and You breathed it into me, and You guard it within me," as mentioned above. And this is the meaning of the first "Holy": it is the drawing-down of the level of Atik,

שהיא המשכה גדולה ועצומה מאור א"ס ב"ה מה שהוא מובדל עדיין ומרומם מגדר עלמין כו' אלא שבחי א"א הנמשך ממנו הוא בחי סוכ"ע כו'.

which is a great and mighty drawing-down from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, [from] that which is still separate and exalted beyond the bounds of worlds, etc.; it is only that the level of Arich Anpin, which is drawn from it, is the level of the light that encompasses all worlds, etc.

5 והנה נודע מענין כי אל דעות שממטה למעלה כל מה שהוא למעלה יותר נק' אין לפי שאינו מושג וע"כ הגם שהתהוות הנבראים מבחי מל' דאצי

Now, it is known from the matter of "For a G-d of knowledges" that from below upward, whatever is higher is called "nothing" (ayin), because it is not grasped. Therefore, even though the coming into being of the created beings from the level of Malchus (sovereignty) of the World of Atzilus (Emanation),

ממכ"ע [ממלא כל עלמין] נקרא יש מאין מ"מ עיקר בחי אין הוא בחי סוכ"ע לפי שאינו מושג יותר שאינו מתלבש כלל וכמ"ש במ"א ע"פ היש הוי' בקרבנו אם אין

the light that fills all worlds (memalei kol almin), is called something from nothing, nevertheless the main level of "nothing" is the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), because it is even less grasped, since it is not enclothed at all; as is written elsewhere on the verse "Is (hayesh) Havayah among us, or not (ayin)?"

אך מלמעלה למטה הוא בהפך שכל מה שלמטה יותר נקרא אין משום דכלא חשיב ולכן אדרבה בחי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] נקרא אין

But from above downward it is the reverse: whatever is lower is called "nothing," because it is "considered as nothing." Therefore, on the contrary, the level of the light that fills all worlds is called "nothing."

וזהו כי עמך מקור חיים היא בחי' מלי' דאצי' מקור ממכ"ע [ממלא כל עלמין] נקי עמך שהוא טפל ובטל וכלא חשיב ונקרא אחרי הוי' בחי' אחוריים כו'

And this is “For with You is the source of life”: the level of Malchus of Atzilus, the source of the light that fills all worlds, is called “with You,” for it is secondary and nullified and considered as nothing; and it is called “after Havayah,” the level of the back, etc.

וגם אפי' [אפילו] בחי' סוכב נקרא אין לגבי בחינה שאינו בגדר עלמין וכמאמר כתר אע"ג [אף על גב] דאיהו אור צח אולם הוא קדם עילת העילות כו'

And even the level of sovev (the encompassing) is called “nothing” relative to a level that is not within the bounds of worlds; as in the saying, “The Supernal Crown, although it is a clear light, is black before the Cause of causes,” etc.;

וכמ"ש ע"פ שחורה אני כו' וזהו שהבריאה נקי' יש מאין היינו שמקור התהוות העלמין הוא מבחי' שנקי' אין גם מלמעלה למטה כו'.

and as is written on the verse “I am black,” etc. And this is why creation is called something from nothing: that the source of the coming into being of the worlds is from a level that is called “nothing” also from above downward, etc.

6 ועמ"ש ע"פ ואהיה אצלו אמון בפי' אחר וקדם צרתני דגבי תורה וע"פ שובה ישראל בפי' וראית את אחורי כו'

And see what is written on the verse “And I was with Him as a nursling,” on the meaning of “Back and front You have formed me,” regarding the Torah; and on the verse “Return, O Israel,” on the meaning of “And you shall see My back,” etc.

והנה בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער חזרת העמידה פ"ד בכת"י [בכתב יד] קודש האריז"ל [האריז' זכרוננו לברכה] וז"ל [וזה לשונו] והנה גי' קדושות לגי' רישין דע"ק [דעתיקא קדישא]. אי' לההוא דלא אתיידע כלל. הבי' לכתר עילאה.

Now, in Pri Etz Chaim, Sha'ar Chazaras HaAmidah (the Gate of the Repetition of the Amidah), chapter 4, in the holy handwriting of the Arizal, these are his words: “Now, the three [declarations of] ‘Holy’ [correspond] to the three heads of Atika Kadisha: the first to that which is not known at all; the second to the Supernal Crown;

הג' למו"ס [למוחא סתימאה] חכמה קדמאה עכ"ל [עד כאן לשוננו] והיינו כי רדל"א [רישא דלא אתידע] היינו עתיק בחינה תחתונה שבמאציל וכתר עילאה היינו כתר דא"א סוכ"ע והיינו ב' בחי' הנ"ל דסוכ"ע.

the third to Mocha Stima'ah (the hidden brain), the primordial Chochmah (wisdom).” Thus far his words. That is, the Unknowable Head (Reisha deLo Isyada) is Atik, the lowest level of the Emanator; and the Supernal Crown is the Keser (Crown) of Arich Anpin, the light that encompasses all worlds (sovev kol almin); and these are the two levels of the light that encompasses all worlds mentioned above.

אמנם מ"ש הג' למו"ס [למוחא סתימאה] אף דמו"ס [דמוחא סתימאה] הוא בחי' חכמה שבכתר בחי' סוכ"ע היינו לפי שהוא דיבר בשרש בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שבעולם האצי.

However, as for what he wrote, “the third to Mocha Stima'ah”: although Mocha Stima'ah is the level of Chochmah within Keser, the level of the light that encompasses all worlds, this is because he was speaking of the root of the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin) in the World of Atzilus (Emanation).

7 והנה כמו שבי"ע ממש התהוותם יש מאין מבחי' מל' דאצילות שהוא מקור בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] דבי"ע כמ"כ [כמו כן] באצי' יש ג"כ בי"ע

Now, just as Beriah, Yetzirah and Asiyah themselves come into being as something from nothing from the level of Malchus (sovereignty) of the World of Atzilus (Emanation), which is the source of the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin) of Beriah, Yetzirah and Asiyah, so too in Atzilus there are also Beriah, Yetzirah and Asiyah:

היינו או"א [אבא ואימא] הם בריאה דאצילות וכמ"ש והחכמה מאין תמצא שהיא נק' בריאה יש מאין וזהו ענין בורא קדושים ישתבח שמך כמ"ש במ"א

that is, Abba and Imma (Chochmah and Binah) are the Beriah of Atzilus, as it is written, “And Chochmah (wisdom) shall be found me'ayin (from nothing)”: for it is called beriah (creation), something from nothing. And this is the meaning of “Creator of holy beings, may Your Name be praised,” as is written elsewhere.

וגם קנה חכמה קנה בינה ב"פ [בי פעמים] קנה בגימט' [בגימטריא] יש והאין שממנו תמצא החכמה הוא בחי' כתר

And also, “Acquire Chochmah, acquire Binah (understanding)”: kneh (“acquire”) twice equals in gematria yesh (“something”). And the ayin (“nothing”) from which Chochmah is found is the level of Keser (the Crown);

והוא ג"כ ע"י ב' המשכות ממלא וסובב א"פ [אור פנימי] וא"מ [ואור מקיף] וח"ס [וחכמה סתימאה] הוא מקור לבחי' הא"פ [האור פנימי] וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שער א"א פ"ד

and this too is through two drawings-down, filling and encompassing, inner light (or pnimi) and encompassing light (or makif); and the hidden Chochmah (Chochmah Stima'ah) is the source of the level of the inner light, as is written in Etz Chaim, Sha'ar Arich Anpin, chapter 4.

וגם כי או"א [אבא ואימא] יונקים מב' מזלות ונוצר ונקה ששרשן ממו"ס [ממוחא סתימאה] וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר ח"ג [חלק ג'] (דרפ"ט) דח"ס [דחכמה סתימאה] הוא רישא דכל רישא לשאר חכמות.

And also, Abba and Imma draw nourishment from the two mazalos, Notzer and Nakeh, whose root is from Mocha Stima'ah (the hidden brain). And this is what is written in the Zohar, Part III (folio 289), that the hidden Chochmah is "the head of every head" to the other [levels of] Chochmah.

וזהו ענין הקדוש הג' כי ההמשכה רק מבחי' שערות וח"ס [וחכמה סתימאה] עצמה הוא קדוש ומובדל וכתרא עילאה הוא בחי' מקיף וסובב כתר לשון כותרת כו' ועתיק הוא בחי' מקיף למקיף

And this is the meaning of the third "Holy": for the drawing-down is only from the level of the hairs, while the hidden Chochmah itself is holy and separate. And the Supernal Crown is the level of the encompassing and surrounding [light], Keser being related to koseres (an encircling crown), etc.; and Atik is the level of the encompassing of the encompassing.

וזהו ענין ג"פ [ג' פעמים] קדוש והם ג' המשכות להיות שרש ג' בחי' בית לבוש מזון דכללות העולמות בית נק' בחי' מקיף למקיף כו' ולבוש הוא בחי' מקיף וסובב"ע וכמ"ש במ"א ע"פ יביאו לבוש מלכות.

And this is the meaning of "Holy" [said] three times; and they are three drawings-down, to be the root of the three levels of house, clothing [and] food of the worlds as a whole. "House" is called the level of the encompassing of the encompassing, etc.; and "clothing" is the level of the encompassing, the light that encompasses all worlds (sovev kol almin), as is written elsewhere on the verse "Let them bring royal apparel."

8 ומזון היינו בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ודרך פרט ממלי' דאצי' לבי"ע נמשכים ג"כ ג' בחי' אלו שהרי נעשית עתיק וכתר לבריאה שהוא נק' מקיף כו' ע"ד שמלי' דא"ק [דאדם קדמון] נעשה עתיק וכתר לאצי'

And "food" is the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin). And in particular, from Malchus (sovereignty) of Atzilus to Beriah, Yetzirah and Asiyah these three levels are also drawn down; for it becomes Atik and Keser (the Crown) to Beriah, which is called encompassing, etc., in the same way that Malchus of Adam Kadmon becomes Atik and Keser to Atzilus;

וגם מתלבשת בפנימיותם (ועי' מ"ש ע"פ מי מנה בפ"י והים עליהם מלמעלה ומ"ש בפסוק ויקהל משה וע"פ קחו מאתכם תרומה כו' ובביאור ע"פ ועתה יגדל נא כו')

and it is also encloded within their inner dimension (pnimiyus). (And see what is written on the verse "Who has counted," on the meaning of "And the sea was upon them, above"; and what is written on the verse "And Moshe assembled"; and on the verse "Take from among you an offering," etc.; and in the explanation on the verse "And now, I pray, let [it] be great," etc.;

וע"פ כי אתה נרי כו' ומ"מ עיקר הפי' בפסוק אחרי הוי' קאי על מלי' דאצילות כמבואר בזהר) (ויקרא דף כ' ע"ב) וכדלקמן גבי ואותו תיראו כו'.

and on the verse "For You are my lamp," etc. Nevertheless, the main meaning of the verse "After Havayah" refers to Malchus of Atzilus, as is explained in the Zohar) (Vayikra, folio 20b), and as [will be explained] below regarding "and Him shall you fear," etc.

וזהו אחרי כו' תלכו היינו שכאשר יתבונן ויבין שכל השתלשלות העולמות אינן אלא מבחי' זיו והארה ונקי' אחרי ה' ע"ד וראית את אחורי

And this is "After," etc., "shall you walk": that is, when one contemplates and understands that the entire chain of descent of the worlds (hishtalshelus) is only from a level of glow and radiance, and is called "after Havayah," in the manner of "And you shall see My back"—

ועמ"ש עוד בד"ה שובה ישראל עד מענין פי' אחוריים ופנים מזה יומשך בחי' תלכו והוא בחי' אהבה ותשוקה נפלאה אליו ית' לבדו מקורא ושרשא דכולא

and see further what is written in the discourse beginning "Return, O Israel, unto," on the meaning of back and front—from this will be drawn forth the level of "shall you walk," which is the level of a wondrous love and longing for Him alone, may He be blessed, "the source and root of all."

אך היינו דוקא ע"י שיתבונן ויעמיק בזה בשכלו ותבונתו מקרב איש ולב עמוק כי אם אין בינה אין דעת וגם אם אין דעת אין בינה.

But this is specifically through one's contemplating and delving deeply into this with his intellect and understanding, from "the inward part of a man and a deep heart"; for "if there is no Binah (understanding), there is no Daas (knowledge)," and also "if there is no Daas, there is no Binah."

9 וביאור ענין כי מנסה כו' לדעת כו' הנה בחינת הנסיונות הם הסתר פנים ובהסתר עצמו יש אלהות ואנכי הסתר אסתיר כו'

And the explanation of “For [He] is testing,” etc., “to know,” etc.: trials are [a state of] the hiding of the Face, and in the hiding itself there is G-dliness: “And I will surely hide,” etc.

וכתיב ה' אמר לו קלל וע"כ כח ה' שיש בנסיון הוא המביא לידי דעת וגלוי אלהות כשעובר עליו כל הנסיון ועומד בנסיונו שבכל הנסיונות יש כח ה' המחיה את הדבר ההוא שמביא הנסיון עליו

And it is written, “Havayah said to him, ‘Curse.’” Therefore the power of G-d that is in the trial is what brings to knowledge (daas) and the revelation of G-dliness, when the whole trial passes over him and he withstands his trial; for in every trial there is the power of G-d that gives life to the very thing that brings the trial upon him.

וזהו כי ה' אמר לו קלל והיכן אמר לשמע'י אלא שמחשבה זו שנפלה לשמע'י בלבו ומוחו ירדה מאת ה' ורוח פיו

And this is “For Havayah said to him, ‘Curse.’” Where did He say [this] to Shimi? Rather, this thought that fell into Shimi’s heart and mind came down from G-d; and the breath of His mouth,

המחיה כל צבאם החיה רוחו של שמע'י בשעה שדיבר דברים אלו לדוד כי אלו נסתלק רוח פיו ית' מרוחו של שמע'י לא יוכל לדבר מאומה

which gives life to all their host, gave life to Shimi’s spirit at the time he spoke these words to David; for had the breath of His mouth, may He be blessed, withdrawn from Shimi’s spirit, he would not have been able to speak anything at all.

וזהו כי ה' אמר לו ממש בעת ההיא לקלל את דוד כו' (ועיין בע"ח [בעץ חיים] שמ"ח פ"ב [פרק ב']) והטעם שהנסיונות מביאין לידי גילוי אלהות כי

And this is “For Havayah said to him”: literally, at that very time, to curse David, etc. (And see Etz Chaim, Sha’ar 48, chapter 2.) And the reason that trials bring to a revelation of G-dliness is that

הנה הנסיונות וההסתר פנים הוא מעולם התהו מלפני מלך מלך שירדו ונתלבשו בקליפות והקליפה היא המסתרת (ועיין בזהר וירא דקיי"ט ע"ב) וכששוברין הקליפה ע"י שעומד בנסיון

the trials and the hiding of the Face are from the World of Tohu, from [the kings of] “before any king reigned,” who descended and became en clothed in the kelipos (husks); and the kelipah is what conceals (and see the Zohar, Vayera, folio 119b). And when the kelipah is broken through one’s withstanding the trial,

נמצא הפרי בתוכו הוא כח ה' המוסתר ומלוכש שם ה' אמר לו קלל שבא לידי גילוי

the fruit within it is found, which is the power of G-d hidden and encloded there, [as in] “Havayah said to him, ‘Curse,’” which comes to be revealed;

לפי שכח ה' המלוכש בו הוא מלמעלה מעלה כנודע ממשל נפילת החומה שהאבן העליון יותר נופל למטה יותר וכמ"ש ועברתי בארץ מצרים אני

because the power of G-d encloded in it is from the very highest, as is known from the analogy of a falling wall, where the higher stone falls lower; and as it is written, “And I will pass through the land of Egypt”: “I,

ולא מלאך שכדי שירד וישתלשל גם למקום הקליפות צריך להיות ממקום גבוה מאד נעלה עד שיגיע שיהיה גילוי אלהות גם במקום הקליפות

and not an angel”; for in order that it descend and be drawn down even to the place of the kelipos, it must be from a very high and exalted place, so that it reaches [the point] that there is a revelation of G-dliness even in the place of the kelipos.

ולכן אותו הכח מביא לידי דעת לפי שהוא מרפ"ח ניצוצין מעולם התהו עקודים נקודים כו' וס"ג [ושם ס"ג] מעולה ממ"ה [משם מ"ה] כו' ועמ"ש ע"פ וידעת היום והשבות.

Therefore that power brings to knowledge, because it is from the 288 sparks from the World of Tohu, Akudim, Nekudim, etc.; and [the Name] Sag is superior to [the Name] Mah, etc. And see what is written on the verse “And you shall know this day, and take [it] to [heart].”

רק אם אין בינה אין דעת כו' שכל ההולדה הוא מבינה שהפסולת נברר בדם נדות והולד נגדל בטי חדשים שמתחלה היתה

But “if there is no Binah (understanding), there is no Daas (knowledge),” etc.: for all giving birth is from Binah, in which the waste is separated out in the menstrual blood, and the child grows over nine months; for at first it was

רק טפה ואח"כ נעשה הולדת אברים בבחי' פרצוף ובמע' אמו אוכל מה שאמו אוכלת ואח"כ יוצא

only a drop, and afterwards the formation of limbs takes place in the form of a full configuration (partzuf); and in its mother's womb it eats what its mother eats; and afterwards it comes out

ונפרד לעצמו וככל המשל הזה הוא בחסידות ביראה ואהבה שמתחלה היתה האהבה מסותרת נקודה אחת ואח"כ נגדלה להגדיל מדורת אש האהבה בהתלהבות כו'

and becomes separate, on its own. And just like this whole analogy is [what happens] in chassidus (piety), in awe and love: at first the love was hidden, a single point, and afterwards it grew, enlarging the blaze of the fire of love with fervor, etc.

וכן היראה וזהו שלאה אם הבנים ילדה ששה בנים הם נקראים בחי' אהבה ובת הוא מדת מלכות ושמה דינה דינא דמלכותא דינא

And so too awe. And this is why Leah, "the mother of the children," bore six sons, who are called the level of love, and a daughter, who is the attribute of Malchus (sovereignty), and her name was Dinah: "the law (dina) of the kingdom is law."

(וכמ"ש ע"פ אמר עם הספר שהבירור הוא במחשבה שהיא בחינת בינה על יד התלבשות החכמה שם כו' והוא כענין כולם בחכמה עשית בבינה וכמ"ש במ"א בפי' ברוך עושה בראשית):

(And as is written on the verse "He said with the book," that the refinement is in thought, which is the level of Binah, through the enclothing of Chochmah (wisdom) there, etc.; and this is like "You have made them all with Chochmah," [and] with Binah, as is written elsewhere on the meaning of "Blessed is He who makes the work of creation.")

10 ד והנה תלכו הוא בחי' רצוא ואח"כ ואותו תיראו הוא בחי' שוב והענין כי הנה נודע מ"ש דשם הוי' הוא דחילו ורחימו רחימו ודחילו ו"ה הוא בחי' אהבה ויראה ז"א הוא אהבה זוטא

(4) Now, "shall you walk" is the level of running forth (ratzo), and afterwards "and Him shall you fear" is the level of returning (shov). The explanation: it is known, from what is written, that the Name Havayah is "awe and love, love and awe." Vav-hei are the level of love and awe: Z'eir Anpin (the emotive attributes) is the lesser love (ahavah zuta)

(ולכן נקי' זעיר) ויראה היא המלכות יראה חיצונית מהתפשטות מלכותו כמ"ש בהערה לתיקון חצות ובזו היראה קודם לאהבה ממטה למעלה ויראה זו אינה כתובה בתורה כאן

(and therefore it is called ze'ir, "small"), and awe is Malchus (sovereignty), an outer awe, from the spreading forth of His sovereignty, as is written in the note to Tikkun Chatzos. And in this [order] awe precedes love, from below upward. And this awe is not written in the Torah here

(שהרי התחלת הפסוק מבחי' תלכו שהוא אהבה ואע"ג [ואף על גב] דהתחלה צ"ל מבחי' יראה דיקא כי זה השער כו' דיראה היא תרעא לאעלאה אך הוא כמ"ש בזהר פ' בא) (דל"ה ע"ב) ובאתר דאשתכחי דכר ונוק' [ונוקבא] לית שבחא

(for the verse begins with the level of "shall you walk," which is love; and although the beginning must be specifically from the level of awe, for "This is the gate," etc., since awe is "the gate for entering"—but it is as is written in the Zohar, Parshas Bo) (folio 38b): "And in a place where male and female are found, the praise is

אלא לדכורא וה"נ [והכי נמי] כיון שנאמר תלכו שהיא בחי' אהבה שנק' דכר זכר חסדו א"צ [אין צריך / אינו צריך] להזכיר היראה שנק' נוק' [נוקבא] אשה יראת ה'

only for the male." So too here: since it says "shall you walk," which is the level of love, which is called male, [as in] "He remembered (zachar) His kindness," there is no need to mention awe, which is called female (Nukva), [as in] "a woman who fears Havayah,"

כי היראה צ"ל כלולה באהבה לאכללא שמאלא בימינא כו' ועוד י"ל [יש לומר] שיראה זו נרמזת כאן בתיבת אחרי הוי'

for awe must be included in love, "to include the left in the right," etc. And furthermore, it may be said that this awe is alluded to here in the words "after Havayah,"

שהיא בחי' מלכות ואח"כ אהבה רבה היא בינה וחכמה יראה פנימית היא בחי' יראו את ה' משא"כ יראה חיצונית הוא בחי' ייראו מה'.

which is the level of Malchus. And afterwards, great love (ahavah rabbah) is Binah (understanding), and Chochmah (wisdom) is inner awe, which is the level of "Fear (yir'u es) Havayah," whereas outer awe is the level of "Let them fear from (yir'u mi-) Havayah."

אבל יראו את ה' היינו להיות בחי' את הטפל שהוא בחי' ביטול והוא בחי' אצילות.

But "Fear (es) Havayah" means to be on the level of es, the subordinate [particle], which is the level of self-nullification (bittul); and this is the level of Atzilus,

שהוא בחי' חכמה דכללות העולמות כי בדרך כלל אצי' הוא חכמה כי אבא שרש האצי' ובינה אימא מקננא בכורסיא כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] שמ"ז פ"ג [פרק ג']

which is the level of Chochmah of the worlds as a whole; for in general, Atzilus is Chochmah, since Abba is the root of Atzilus, and Binah [is] "Imma nests in the Throne," as is written in Etz Chaim, Sha'ar 47, chapter 3.

(ואפ"ל [ואפשר לומר] שזהו ואותו תיראו בחי' יראו את שבטל לבחי' ואותו כו' וע' בזהר ח"א [חלק א'])
(דצ"ד ע"א)

(And it may be said that this is “and Him (ve’oso) shall you fear”: the level of “Fear es,” which is nullified to the level of ve’oso, etc. And see the Zohar, Part I) (folio 94a)

ע"פ אותו ואת נהו כו' גם פי' ואותו לשון אות ורושם וכמ"ש אות היא ביני ובין בני ישראל.

on the verse “Him (oso) and His abode,” etc. Also, the meaning of ve’oso is related to os (a sign) and a mark, as it is written, “It is a sign between Me and the children of Israel.”

ופי' כידוע דכשהיה הצמצום הראשון להיות מקום פנוי כו' נשאר רשימו מהאור שנסתלק כו' ואח"כ נמשך קו כו'

And the explanation, as is known: when the first tzimtzum (contraction) took place, to make a vacated space, etc., there remained a reshimu (impression) of the light that withdrew, etc.; and afterwards a kav (line of light) was drawn forth, etc.

ועל זה אמר ואותו היינו אות ורושם הנ"ל תיראו כי אות היא ביני ובין כו'

And about this it says, “And Him (ve’oso),” that is, the sign and mark mentioned above, “shall you fear”; for “it is a sign between Me and,” etc.

(וענין שייכות יראה עילאה הנ"ל לבחי' אות ורושם הנ"ל אפ"ל [ואפשר לומר] ע"ד מ"ש בזהר ח"ג [חלק ג'])
(קכ"ח סע"ב [סוף עמוד ב]) גבי חכמה סתימאה

(And the connection of the higher awe mentioned above with the level of the sign and mark mentioned above may be explained along the lines of what is written in the Zohar, Part III) (folio 128, end of side b) regarding the hidden Chochmah:

והיינו דתנינן ברישומי אתון תי"ו רשים רישומי [רישומא] לעתיק יומין ועמ"ש בביאור האדרא מהאריז"ל [מהארי"ז זכרוננו לברכה] ובפע"ח [ובפרי עץ חיים] ובמשנת חסידים בענין כוונת תשר"ק הנזכר במוסף שבת שהוא סוד הארת כ"ב אתון במוחא עילאה כו' ע"ש

“And this is what we have learned concerning the impressions of the letters: the tav made an impression for Atik Yomin.” And see what is written in the Arizal’s commentary on the Idra, in Pri Etz Chaim and in Mishnas Chassidim, on the kavanah (intention) of Tashrak (the letters tav-shin-reish-kuf) mentioned in the Musaf of Shabbos, which is the mystery of the illumination of the twenty-two letters in the supernal brain, etc.; see there.

נמצא בחי' אות ורשימו הנ"ל מאיר בחי' [בחכמה סתימאה] וח"ס [וחכמה סתימאה] היא שרש בחי' יראה עילאה כמ"ש במ"א

It follows that the level of the sign and the reshimu mentioned above shines in the hidden Chochmah, and the hidden Chochmah is the root of the level of the higher awe, as is written elsewhere.

ולכן שפיר שייך ואותו דייקא תיראו כו' שהיראה בושת ששרשה מח"ס [מחכמה סתימאה] נמשכת מבחי' ואותו ועמ"ש עוד מענין דחילו ורחימו רחימו ודחילו בביאור ע"פ כי אתה נרי בפי מקץ.

Therefore it is quite fitting [to say] specifically "and Him (ve'oso) shall you fear," etc.: for the awe of shame, whose root is from the hidden Chochmah, is drawn forth from the level of ve'oso. And see further what is written about "awe and love, love and awe" in the explanation on the verse "For You are my lamp," in Parshas Mikeitz.

11 ובענין ובמורא גדול זה גילוי שכינה ע"פ ששת ימים תאכל מצות גבי פסח וע"פ קול דודי כו'

And on the matter of "And with great awe (mora gadol): this is the revelation of the Shechinah (Divine Presence)," [see] on the verse "Six days you shall eat matzos," regarding Pesach, and on the verse "The voice of my beloved," etc.,

בשיר השירים ושם נת' [נתבאר] מורא גדול נמשך ע"י גילוי בחי' מלך מלכי המלכים מלכות דא"ס כו' in Shir HaShirim. And there it was explained that great awe is drawn forth through the revelation of the level of "the King of the kings of kings," the Malchus (sovereignty) of the Infinite One (Ein Sof), etc.

וזהו ממש ענין הרשימו שבמו"ס [שבמוחא סתימאה] כי הרשימו הוא מבחינת מלכות דא"ס כמ"ש בביאור האדרא מהאריז"ל [מהאר"י זכרנו לברכה] שם

And this is precisely the matter of the reshimu (impression) in Mocha Stima'ah (the hidden brain); for the reshimu is from the level of Malchus of the Infinite One, as is written in the Arizal's commentary on the Idra there.

ולכן מזה נמשך בחי' מורא גדול שהוא בחי' ח"ס [חכמה סתימאה] כו' ומורא גדול לשון זכר משא"כ יראה תתאה היא בחי' נוקבא כנ"ל.

Therefore from this is drawn forth the level of great awe, which is the level of the hidden Chochmah (wisdom), etc. And mora gadol ("great awe") is in the masculine form, whereas the lower awe is the level of Nukva (the feminine), as mentioned above.

לפ"ז [לפי זה] פי' אחרי הוי' ואותו היינו בחינת מלכות דאצילות ומלכות דא"ס כו' ועמ"ש במ"א מענין

Accordingly, the meaning of "after Havayah" and "and Him" is the level of Malchus of Atzilus (Em-
anation) and Malchus of the Infinite One, etc. And see what is written elsewhere on the matter of

אם אין יראה אין חכמה אם אין חכמה אין יראה גבי חג השבועות על פסוק וידבר אלקים כו' ועמ"ש
בד"ה וידעת היום ע"ש:

"If there is no awe, there is no wisdom; if there is no wisdom, there is no awe," regarding the festi-
val of Shavuot, on the verse "And Elokim spoke," etc.; and see what is written in the discourse be-
ginning "And you shall know this day"; see there.

12 ה ואת מצותיו תשמרו הנה השמירה היא ע"י המקיף וכנודע מענין ואתה משמרה בקרבי והיינו בחי'
חיה יחידה שאינם מתלבשים בכלים

(5) "And His commandments shall you keep": Now, guarding is through the encompassing [light],
as is known from the matter of "and You guard it within me"; that is, the level of chayah [and]
yechidah, which are not enclothed in vessels,

אלא שהם בחי' מקיפים והם בחי' השמירה לנר"נ [לנפש רוח נשמה] המתלבשים בכלים נשמה במוח כו' כי
אור מקיף מצחצח חצי הכלי מבחוץ וגם המקיף מסמא עיני החיצונים נמצא ע"י המקיף אין החיצונים
יכולים להתקרב כו'.

but are encompassing [levels]; and they are the guarding for the nefesh, ruach and neshamah,
which are enclothed in vessels, the neshamah in the brain, etc. For the encompassing light polish-
es half the vessel from outside, and the encompassing [light] also blinds the eyes of the external
forces; thus, through the encompassing [light], the external forces cannot draw near, etc.

13 והנה השמירה צריך לא"פ [לאור פנימי] כשנתלבשו בכלים כי אז צריך שמירה לפי שע"י הפגם ח"ו [חס
ושלום] כלי נמשך יניקה גם מן האור המלוכלך בה

Now, guarding is needed for the inner light (or pnimi) once it has been enclothed in vessels; for
then it needs guarding, because through a blemish in the vessel, G-d forbid, nurture is drawn [by
the external forces] even from the light enclothed in it,

כמו ע"י שחותך ידו יוצא דם כמ"ש במ"א משא"כ כשאורות כלולים עדיין במאצילן וכן אורות מקיפים לא שייך בהם פגם ויניקה כו'

just as when one cuts his hand, blood comes out, as is written elsewhere; whereas when lights are still included in their Emanator, and likewise encompassing lights, blemish and nurture do not apply to them, etc.

והנה המצות נקרא רמ"ח אברים דמלכא שהם המשכות אורות בכלים (ע' [עיינן] באגה"ק [באגרת הקודש] בסופו בד"ה להבין מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] שכל המצות לתקן רמ"ח אברי ז"א ע"י המשכת אור א"ס ב"ה בהן כו)

Now, the mitzvos are called "the 248 limbs of the King," for they are drawings-down of lights into vessels. (See Iggeres HaKodesh, at its end, in the passage beginning "To understand what is written in Pri Etz Chaim," that all the mitzvos are to rectify the 248 limbs of Z'eir Anpin (the emotive attributes) through drawing down the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He, into them, etc.)

וזהו כי נר מצוה כי בלשון תורה נק' נר הכלי שבתוכה הנר הדולק כמ"ש נרות המערכה וגם הנרות הדולקים שבהכלי נק' נרות כמ"ש בהעלותך את הנרות

And this is "For a mitzvah is a lamp (ner)": for in the language of the Torah, the vessel within which the burning light is [held] is called ner, as it is written, "the lamps of the arrangement"; and also the burning lights in the vessel are called nerot (lamps), as it is written, "When you kindle the lamps."

והיינו שבמצות יש שני בחינות שהם בחינת כלים וגם על ידן נמשכים אורות המתלבשים בהכלים וע"כ צריכים שמירה

That is, in the mitzvos there are two levels: they are the level of vessels, and also through them lights are drawn forth that are encloded in the vessels; and therefore they need guarding.

וזהו ואת מצותיו תשמרו והיינו על ידי ובקולו תשמעו היא התורה שנק' ותורה אור בחי מקור האור הנמשך בהנרות (ע' [עיינן] בזהר ר"פ בהעלותך ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם)

And this is "And His commandments shall you keep"; and this is through "and to His voice shall you listen," which is the Torah, which is called "and the Torah is light," the level of the source of the light that is drawn into the lamps. (See the Zohar at the beginning of Parshas Beha'alosecha, and the Ramaz there.)

והיינו שהיא בחינת אור מקיף שלמעלה מבחינת הכלים ואברים כיו כי הגם דאורייתא מחכמה נפקת
נפקת דייקא אכן שרשה למעלה מהחכמה כו'

That is, it is the level of encompassing light, which is above the level of the vessels and limbs, etc.; for although “the Torah comes forth from Chochmah (wisdom)”—specifically “comes forth”—its root, indeed, is above Chochmah, etc.

והיינו שהיא מבחי מקיפים למ"ד ומ"ם כו' עמ"ש בביאור ע"פ כי תצא כו' וזהו ג"כ פי' ותורה אור

That is, it is from the level of the encompassing [lights], lamed and mem, etc.; see what is written in the explanation on the verse “When you go out,” etc. And this is also the meaning of “and the Torah is light”:

כי המצות שהם בחי אורות המתלבשים בכלים מתחלקים לתרי"ג בחי רמ"ח מ"ע [מצות עשה] כו' היינו
לכל כלי וכלי אור בפ"ע [כפני עצמו] כו'

for the mitzvos, which are the level of lights encloded in vessels, are divided into 613 levels, 248 positive commandments, etc.; that is, for each and every vessel a light of its own, etc.

אבל התורה שהיא בחי מקיף היא אור אחד ר"ל [רוצה לומר] למעלה מבחי התחלקות כו' ועמ"ש בפ'
וארא סוף דבור הראשון וארא אל כו' שהתורה הוא המשכת בחי יחיד אנכי מי שאנכי כו'

But the Torah, which is the level of encompassing, is the level of one light, that is to say, above the level of division, etc. And see what is written in Parshas Va'eira, at the end of the first discourse, “And I appeared to,” etc., that the Torah is the drawing-down of the level of the Singular One, “Anochi (I), who I am,” etc.;

ע"ש (וז"ש [וזהו שכתוב] באדרא דנשא דקכ"ט א' חד ארחא דנהיר כו' לתרי"ג ארחין דאורייתא דפליג
בו"א דכתיב ביה כל ארחות כו' ואיתא שם הפי' בספר רוח דוד ובביאור האדרא מהאריז"ל [מהאריזי זכרוננו
לברכה] שבז"א נתגלים התרי"ג מצות עצמם כו'

see there. (And this is what is written in the Idra of Naso, folio 129a: “One path that shines,” etc., “to the 613 paths of the Torah, which are divided in Z'eir Anpin, of which it is written, ‘All the paths,’” etc. And the explanation is found there in the book Ruach David and in the Arizal's commentary on the Idra: that in Z'eir Anpin the 613 mitzvos themselves are revealed, etc.;

וז"ש [וזהו שכתוב] כל ארחות כו' ובא"א כתיב וארח צדיקים כאור נוגה הולך ואור כו' אורה ואור לשון יחיד כי שם נעלמים ובז"א מתגלים ונעשים התרי"ג מצות עכ"ד [עד כאן דבריו].

and this is what is written, "All the paths," etc. But regarding Arich Anpin it is written, "And the path of the righteous is like the shining light, growing ever brighter," etc.: "path" and "light" in the singular, for there they are hidden, and in Z'eir Anpin they are revealed and become the 613 mitzvos. Thus far his words.

ואמנם התורה נמשכה ממו"ס [ממוחא סתימאה] דא"א וזהו ותורה אור לשון יחיד וזהו ענין המבואר במ"א שהתורה היא בחי' רעוא דכל רעיון

Indeed, the Torah is drawn from the Mocha Stima'ah (hidden brain) of Arich Anpin; and this is "and the Torah is light," in the singular. And this is the matter explained elsewhere, that the Torah is the level of the Will of all wills (Ra'ava deChol Ra'avin),

שהיא ממשכת הנהגת הרצון עליון לתוך הרצון המתפשט בתוך המצות עיין בד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע ע"ש באריכות וזהו שהמצוה נק' נר והתורה היא האור המאירה את הנר בחי' דעדכ"ר [רעוא דכל רעיון] הוא מקור הרצון שבמצות כו'

which draws the conduct of the Supreme Will into the will that spreads forth within the mitzvos; see the discourse beginning "When Israel put 'we will do' before 'we will hear'"; see there at length. And this is why the mitzvah is called a lamp, and the Torah is the light that illumines the lamp: the level of the Will of all wills, which is the source of the will in the mitzvos, etc.

ועמ"ש ע"פ ויקהל משה שבחי' כתר דז"א הנק' רצון הוא הכלי לבחי' רצון עליון רעוא דכל רעיון כתר דא"א שהוא בחי' האור כו' ע"ש ועמ"ש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] שהתורה נק' משל הקדמוני בחי' קדמונו של עולם כו')

And see what is written on the verse "And Moshe assembled," that the level of the Keser (Crown) of Z'eir Anpin, which is called will, is the vessel for the level of the Supreme Will, the Will of all wills, the Keser of Arich Anpin, which is the level of the light, etc.; see there. And see what is written above, that the Torah is called "the proverb of the Ancient One," the level of the Ancient One of the world, etc.)

והנה עיקר שמירה זו היינו לבחי' ההארה הנמשך מהמצוה לנפש האדם כו'. וענין הארה זו שנמשך מן המצוה על הנפש יובן ע"ד מאמרז"ל [מאמרו רבותינו זכרונם לברכה] שבשעת מ"ת [מתן תורה] כפה עליהם הר כגיגית כו'.

Now, the main [point] of this guarding is for the level of the illumination that is drawn from the mitzvah to a person's soul, etc. And the matter of this illumination that is drawn from the mitzvah upon the soul will be understood along the lines of the saying of our Sages, of blessed memory, that at the time of the Giving of the Torah "He held the mountain over them like a barrel," etc.,

ומכאן מודעא רבא לאורייתא וידוע פי' וענין כפה עליהם הר שהוא בחי' וימינו תחבקני דהיינו התגלות אהבה העליונה לישראל כמ"ש אהבתי אתכם אמר ה'.

"and from here [comes] a great protest regarding the Torah." And the meaning and concept of "He held the mountain over them" is known: it is the level of "and His right hand embraces me," that is, the revelation of the supernal love for Israel, as it is written, "I have loved you, says Havayah."

14 וע"י זה ממילא נתעורר האהבה ג"כ בנש"י [בנשמות ישראל] ע"ד כמים הפנים לפנים כן לב האדם כו' עד שבאו לכלות הנפש

And through this, love was automatically aroused also in the souls of Israel, in the manner of "As water [reflects] face to face, so the heart of man," etc., until they reached the expiry of the soul (klos hanefesh);

וזהו המודעא רבא דהיינו שאתעדל"ת [שאתערותא דלתתא] זו שלהם לא היה בבחירה ורצון כ"א שע"י הגילוי מלמעלה נמשך ממילא בלבם כ"כ [כל כך] כך כו'

and this is the "great protest": that this arousal from below (isarusa dilesata) of theirs was not by choice and will, but rather, through the revelation from above, it was drawn forth automatically in their hearts, to such an extent, etc.

וכך מעין זה יובן ג"כ בענין קיום המצות שהם המשכת רצון עליון ממש וה' חסדים וימינו תחבקני התגלות אהבה עליונה כו'

And similarly, something like this will be understood also regarding the fulfillment of the mitzvos, which are the drawing-down of the Supreme Will itself, and the five chassadim (kindnesses), "and His right hand embraces me," the revelation of the supernal love, etc.

לכן עייני נתעורר ג"כ רצון האדם אליו ית' כמים הפנים כו' וזהו פקדת הארץ ותשוקקיה כו' וזהו אשר אנכי מצוך היום על לבבך כו'

Therefore, through this a person's will is also aroused toward Him, may He be blessed, "as water [reflects] face," etc. And this is "You have visited the earth and caused it to yearn (vateshokekeha)," etc. And this is "which I command you this day, upon your heart," etc.

ועייני אמרו עבירה מכבה מצוה שע"יט [שעל ידי] העבירה שהיא נגד רצון העליון ב"ה נכבה הארה זו שנמשך לו מרצון העליון על נפשו כו'

And about this they said, "A transgression extinguishes a mitzvah": for through the transgression, which is against the Supreme Will, blessed be He, this illumination that was drawn to him from the Supreme Will upon his soul is extinguished, etc.

משא"כ בהמצוה עצמה שהיא רמ"ח אברים דמלכא לא שייך כיבוי ח"ו [חס ושלום] וז"ש [וזהו שכתוב] שחת לו לא בניו מומם וכתרגומו חבילו להון לא ליה.

Whereas in the mitzvah itself, which is [of] the 248 limbs of the King, extinguishing does not apply, G-d forbid. And this is what is written, "Corruption is not His; His children's is the blemish," and as its Targum [renders it], "They have harmed themselves, not Him."

אמנם אין עבירה מכבה תורה כי התורה היא מבחי' רעוא דכל רעיון כו' שמשם נמשך בחי' נושא עון.

However, "a transgression does not extinguish Torah," for the Torah is from the level of the Will of all wills, etc., from where the level of "bearing iniquity" is drawn forth.

כי הנה ידוע שכדי להיות המחילה וסליחה ע"י תשובה שהיא החזרת הרצון שנסתלק ע"י העבירה

For it is known that in order for there to be pardon and forgiveness through teshuvah (return), which is the restoring of the will that withdrew through the transgression,

הנה הוא ע"י המשכות מבחי' רצון העליון שלמעלה יותר מבחי' הרצון שבמצות והוא בחי' רעדכ"ר [רעוא דכל רעיון] שאין שם לעומת זה כו'

this is through drawings-down from the level of the Supreme Will that is higher than the level of the will that is in the mitzvos; and this is the level of the Will of all wills, where there is no "one opposite the other," etc.;

ומשם שרש התורה וכמ"ש ע"פ ואתחנן שהתורה נמשכה מבחי"ש אין אתעדל"ת [אתערותא דלתתא] מדעת שם כי היא מבחי"ש מקיפים עליונים אשר שם נאמר לא הביט און ביעקב כו'.

and from there is the root of the Torah. And as is written on the verse "And I pleaded," that the Torah is drawn from a level which an arousal from below does not reach, for it is from the level of the supernal encompassing [lights], where it is said, "He has not beheld iniquity in Yaakov," etc.

15 וזהו שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל הקורא ושונה הקב"ה קורא ושונה כנגדו כנגדו דייקא ע"ד ה' צלך שהוא בחי' צל ומקיף מה שאינו יכול להיות מתלבש בכלים כו'. ועמ"ש ע"פ ביום השמע"צ [השמיני עזרת] בפ"י ואשים דברי בפ"ך ובצל ידי כסיתיך.

And this is what our Sages, of blessed memory, said: "Whoever reads and studies, the Holy One, blessed be He, reads and studies opposite him": specifically "opposite him," in the manner of "Havayah is your shade," which is the level of a shade and encompassing [light], that which cannot be enclothed in vessels, etc. And see what is written on the verse "On the eighth day, an assembly (Shemini Atzeres)," on the meaning of "And I have put My words in your mouth, and in the shade of My hand I have covered you."

16 ומ"מ כל האומר אין לי אלא תורה אפי' [אפילו] תורה אין לו וכמ"ש במ"א כו' כי התורה אשר אינה בטהרת הלב נקראת רק תרעא לדרתא כו'

Nevertheless, "whoever says, 'I have nothing but Torah,' does not have even Torah," as is written elsewhere, etc.; for Torah that is not in purity of heart is called only "a gate to the courtyard," etc.

וגם כי בצדקה תכוני כתיב כו' כי לית ברכתא שריא אלא כו' לכך א"א להיות המשכת המקיפים העליונים שע"י דבור התורה

And also, it is written, "Through tzedakah (charity) you shall be established," etc.; for "blessing does not rest except," etc. Therefore it is impossible for there to be the drawing-down of the supernal encompassing [lights] that comes through the speech of Torah

אלא כשיש מכון להשראה זהו דהיינו בחי' כלי וא"פ [ואור פנימי] שע"י המצות רמ"ח אברים דמלכא כו' unless there is a fitting place (machon) for this indwelling, namely, the level of a vessel and inner light, which comes through the mitzvos, the 248 limbs of the King, etc.

ועמ"ש כעין זה סד"ה ועשית בגדי קדש בענין ברכת המצות כו' ועמ"ש ר"פ ויקרא ע"פ ויקרא אל משה כו':

And see what is written along these lines at the end of the discourse beginning "And you shall make holy garments," on the matter of the blessing over the mitzvos, etc.; and see what is written at the beginning of Parshas Vayikra, on the verse "And He called to Moshe," etc.

17 קיצור (א) ענין ההתבוננות שהבריא י' מאין וזהו אחרי הוי"ה הוא ענין ג' פעמים קדוש עד שאח"כ נמשך הוי"ה צבאות שמהוה צבאי צבאות וכמ"ש מזה בד"ה זאת חנוכת המזבח.

Summary. (1) The matter of the contemplation that creation is something from nothing; and this is "after Havayah." It is the matter of "Holy" three times, until afterwards [the Name] Havayah Tzevaos (of Hosts) is drawn forth, which brings into being hosts upon hosts, as is written about this in the discourse beginning "This is the dedication of the altar."

והענין דכתיב כי הוא צוה ונבראו וכתיב ברא לנוכח היינו כח הפועל בנפעל כמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] ח"ב [חלק ב'] פ"א ופ"ג [ופרק ג'] ועמ"ש מזה בד"ה אני ה' אלקיכם דפ' ציצית ובשה"ש [ובשיר השירים] בד"ה מי יתנך כאח לי.

And the explanation: it is written, "For He commanded and they were created," and it is written bara, in the sense of presence, meaning the power of the Actor in the acted-upon, as is written in Sefer Shel Beinonim, Part II, chapters 1 and 3. And see what is written about this in the discourse beginning "I am Havayah your G-d," of the section of tzitzis, and in Shir HaShirim, in the discourse beginning "If only you were like a brother to me."

18 ואעפ"כ [ואף על פי כן] נקרא יש מאין ממש שלהיות התהוות הגשמיות מן המאמר ואותיות רוחניים המלוכשים בו ה"ז [הרי זה] בריאה חדשה מאין ואפס ממש

Nevertheless, it is called truly something from nothing; for the coming into being of the physical from the utterance and the spiritual letters en clothed in it is a new creation, truly from nothing and naught,

ולא השתלשלות מההעלם אל הגילוי לבד ועמ"ש מזה בד"ה ואתחנן בפ"י המחדש בטובו ומקור להמשכה והתהוות זו

and not merely a descent from concealment to revelation. And see what is written about this in the discourse beginning "And I pleaded," on the meaning of "Who in His goodness renews." And the source of this drawing-down and coming into being

הוא מהארת הקו המלוכש בע"ס [בעשר ספירות] דאצילות וע"ז ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] בעשרה דברים נברא העולם כחכמה בתבונה ובדעת כו' (פ"ב [פרק ב'] דחגיגה י"ב א'). וע"ז נאמר ברא לשון נוכח.

is from the radiance of the kav (line of light) encloded in the Ten Sefiros of the World of Atzilus (Emanation). And about this our Sages, of blessed memory, said, "With ten things the world was created: with wisdom, with understanding and with knowledge," etc. (Chagigah, chapter 2, 12a). And about this it is said bara, a term of presence.

וזהו ענין קדוש השלישי שהוא"ו דקדוש זהו המשכה מבחי" קדש והוא הארת הקו להיות מקור לבחי" ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ואעפ"כ [ואף על פי כן] הוא קדוש ומובדל

And this is the meaning of the third "Holy": the vav of kadosh is a drawing-down from the level of kodesh; and it is the radiance of the kav, to be a source for the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin); and nevertheless it is holy and separate,

כי רק הארה דהארה לבד נמשך להיות מלוכש בכלים דע"ס [דעשר ספירות] דבי"ע ועמ"ש מענין וא"ו דקדוש בד"ה צאינה וראינה (ב) וכ"ז [וכל זה] הוא נקרא ממכ"ע [ממלא כל עלמין]

for only a radiance of a radiance is drawn forth to be encloded in the vessels of the Ten Sefiros of Beriah, Yetzirah and Asiyah. And see what is written on the matter of the vav of kadosh in the discourse beginning "Go forth and see." (2) And all this is called the light that fills all worlds;

אבל בחינת סוכ"ע הוא מה שאינו מתלבש כלל אפילו בע"ס [בעשר ספירות] דאצילות אלא שמהוה ומחיה על ידי בחינת מקיף לבד ע"ד כל אשר חפץ ה' עשה.

but the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) is that which is not encloded at all, not even in the Ten Sefiros of Atzilus; rather, it brings into being and gives life by way of encompassing alone, in the manner of "Whatever Havayah desired, He has done,"

וע"ד כי לא מחשבותי מחשבותיכם בביאור ע"פ יונתי בחגוי. ועל זה נאמר כי הוא צוה ונבראו וזהו ענין שהבריאה יש מאין ממש.

and in the manner of "For My thoughts are not your thoughts," in the explanation on the verse "My dove, in the clefts." And about this it is said, "For He commanded and they were created"; and this is the meaning of creation being truly something from nothing,

שמבחינה זו אין שום התלבשות כח הפועל בנפעל וזהו ענין הקדוש השני. שקודם הקדוש השלישי: (ג) והנה בבחי' סוכ"ע יש ג"כ ב' בחינות.

for from this level there is no enclothing whatsoever of the power of the Actor in the acted-upon; and this is the meaning of the second "Holy," which precedes the third "Holy." (3) Now, in the level of the light that encompasses all worlds there are also two levels.

וזהו ענין גאה גאה. דהיינו ב' הבחי' שבכתר עליון ונקרא בגמרא שני כתרים א' כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע אשר הבחינה הראשונה לא שייך כלל

And this is the meaning of "He is exalted, exalted" (ga'oh ga'ah): namely, the two levels in the Supreme Keser (Crown), which are called in the Gemara "two crowns, one corresponding to 'we will do' and one corresponding to 'we will hear.'" Of the first level it does not apply at all

לומר עליה סובב כל עלמין לפי שאינו בגדר עלמין כלל ועמ"ש מזה ג"כ בד"ה והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול רק שהוא המהב"ע וממכ"ע [וממלא כל עלמין].

to say "encompassing all worlds," because it is not within the bounds of worlds at all—and see what is written about this, too, in the discourse beginning "And it shall be on that day, a great shofar shall be sounded"—except that it is what joins the light that encompasses all worlds and the light that fills all worlds.

19 וגם בחינה זו הוא רק המשכה מאור א"ס ב"ה וזהו ענין הקדוש הראשון. ומלמעלה למטה נק' סוכ"ע בחי' אין לגבי בחי' זו היינו שהוא רק הארה כו' וכ"ש [וכל שכן] בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וזהו ענין שהבריאה היא יש מאין.

And this level too is only a drawing-down from the Infinite Light (Or Ein Sof), blessed be He; and this is the meaning of the first "Holy." And from above downward, the light that encompasses all worlds (sovev kol almin) is called the level of "nothing" relative to this level, that is, that it is only a radiance, etc.; and all the more so the level of the light that fills all worlds (memalei kol almin). And this is the meaning of creation being something from nothing.

20 וזהו ענין אחרי הוי' אלקיכם תלכו וענין בורא קדושים ישתבח שמך. וענין א"ת [אל תקרי] שמות אלא שמות.

And this is the meaning of "After Havayah your G-d shall you walk," and the meaning of "Creator of holy beings, may Your Name be praised," and the meaning of "Do not read shammos (desolations) but shemos (names)."

אך היינו ע"י כי מנסה כו' לדעת כו' ע"ד כי ה' אמר לו קלל שע"י שעומד בנסיון שובר הקליפה ואז דוקא נתגלה הפרי.

But this is through "For [He] is testing," etc., "to know," etc., in the manner of "For Havayah said to him, 'Curse'": for by withstanding the trial one breaks the kelipah (husk), and then specifically the fruit is revealed.

ומבואר במ"א איך קליפה קדמה לפרי. דהיינו שהאור והחיות המלוכש בתוכם בבחינת הסתר משבה"כ [משבירת הכלים] נפל שמה ממדרגות עליונות וגבוהות מאד.

And it is explained elsewhere how "the husk preceded the fruit": namely, that the light and life-force encloded within them in a state of concealment fell there, from the shattering of the vessels, from supernal and very lofty levels.

לכן דוקא ע"י שבירת הקליפה מתגלה בחי' הדעת וזהו ענין מי יתן טהור מטמא. ועמ"ש בד"ה בשלח פרעה את העם:

Therefore, specifically through breaking the kelipah, the level of Daas (knowledge) is revealed. And this is the meaning of "Who can bring a pure thing out of an impure one?" And see what is written in the discourse beginning "When Pharaoh sent the people."

21 (ד) תלכו היינו ב' בחינות אהבה עמ"ש בד"ה להבין קישור וחבור הזכרת ברית ותורה בברכת הארץ.

(4) "Shall you walk" refers to two levels of love; see what is written in the discourse beginning "To understand the connection and joining of the mention of the covenant and the Torah in the blessing for the land."

ואח"כ ואותו תיראו יראה פנימית יראו את ה' ועמ"ש סד"ה בשעה שהקדימו ישראל נעשה. גם פי' ואותו לשון אות ורושם.

And afterwards, "and Him shall you fear": inner awe, "Fear (es) Havayah"; and see what is written at the end of the discourse beginning "When Israel put 'we will do' first." Also, the meaning of ve'oso is related to os, a sign and mark.

ועמ"ש סד"ה ואתה מרכבות קדש בפי" מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] אות הוא בצבא שלו: (ה) ואת מצותיו תשמרו המצות נקראו רמ"ח אברים שהם המשכת אורות בכלים עמ"ש בד"ה אלה פקודי המשכן.

And see what is written at the end of the discourse beginning "And He came from the holy myriads," on the meaning of the saying of our Sages, of blessed memory, "He is a sign (os) among His host." (5) "And His commandments shall you keep": the mitzvos are called the 248 limbs, for they are the drawing-down of lights into vessels; see what is written in the discourse beginning "These are the accounts of the Mishkan."

ומשם ע"י הפגם נמשך יניקה לחיצונים ע"ד שופך דם האדם באדם ועמ"ש מזה בביאור ע"פ בשעה שהקדימו הנ"ל.

And from there, through a blemish, nurture is drawn to the external forces, in the manner of "Whoever sheds the blood of man in man." And see what is written about this in the explanation on "When [Israel] put first," mentioned above.

והיינו מבחי" נר"נ [נפש רוח נשמה] המלוכש בכלים. ולכן צ"ל ואת מצותיו תשמרו והיינו ע"י המקיפים חיה יחידה

That is, from the level of nefesh, ruach and neshamah, which are enclothed in vessels. Therefore it must be "And His commandments shall you keep"; and this is through the encompassing [levels], chayah [and] yechidah;

וזהו ע"י ובקולו תשמעו היא התורה שכל העוסק בתורת עולה כאלו הקריב עולה אף בזה"ז [בזמן הזה] כי היא למעלה מבחינת אורות שבכלים.

and this is through "and to His voice shall you listen," which is the Torah: for "whoever occupies himself with the Torah of the burnt-offering is as if he had offered a burnt-offering," even in the present time; for it is above the level of lights in vessels.

(ועמ"ש בד"ה וזאת המצוה כו' לשמור את כל חקותיו כו' ושמרת לעשות כו' ע"ש) ועיקר השמירה צ"ל לבחינת נר מצוה

(And see what is written in the discourse beginning "And this is the commandment," etc., [on] "to keep all His statutes," etc., [and] "and you shall keep to do," etc.; see there.) And the main guarding must be for the level of "a mitzvah is a lamp,"

היינו לבחינת ההארה הנמשך מהמצוה בנר"נ [בנפש רוח נשמה] של האדם ועיין בזח"ג [בזהר חלק ג] נשא (קכ"ט ב') ע"פ שומר ישראל. ובפ' האזינו (דף רכ"ט א'):

that is, for the level of the illumination that is drawn from the mitzvah into a person's nefesh, ruach and neshamah. And see the Zohar, Part III, Naso (129b), on the verse "Guardian of Israel," and in Parshas Haazinu (folio 229a).

22 ו ואפ"ל [ואפשר לומר] עוד בענין ואותו תעבדו ע"ד מ"ש ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלקים לאשר לא עבדו.

(6) And it may further be said regarding "and Him shall you serve," along the lines of what is written, "Then you shall again discern between the righteous and the wicked, between one who serves Elokim and one who has not served Him."

(במלאכי ס"י ג' י"ח) ואמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] (פרק קמא דחגיגה דף ט' ע"ב) עובד ואשר לא עבדו תרוייהו צדיקי גמורי ניהו ואינו דומה שונה פרקו

(Malachi, chapter 3, [verse] 18.) And our Sages, of blessed memory, said (first chapter of Chagigah, folio 9b): "'One who serves' and 'one who has not served Him' are both completely righteous; but there is no comparison between one who reviews his chapter

מאה פעמים לשונה פרקו מאה פעמים ואחד. ועיין מזה בסש"ב [בספר של בינונים] פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו]. עכ"פ [על כל פנים] דבחינת עובד אלקים הוא למעלה מבחינת צדיק גמור.

one hundred times and one who reviews his chapter one hundred and one times." And see about this in Sefer Shel Beinonim, chapter 15. At any rate, the level of "one who serves Elokim" is above the level of one who is completely righteous.

23 וזהו שאחר ד' מדרגות. תלכו. תיראו. תשמורו. תשמעו. שזהו ודאי בחינת צדיק גמור. נאמר אח"כ ואותו תעבדו שזהו בחי' שלמעלה במדרגה יותר. והיינו על ידי שמהפך טבעו מלשון עורות עבודים.

And this is why, after four levels—"shall you walk," "shall you fear," "shall you keep," "shall you listen"—which is certainly the level of one who is completely righteous, it says afterwards, "and Him shall you serve," which is a level higher in degree. And this is through transforming one's nature, from the expression "tanned (avudim) hides."

ועיין מ"ש בביאור על פסוק מים רבים בפי תולדות שעל זה שאל רבי חנינא בן תרדיון מה אני לחיי העולם הבא דהיה מסתפק שמא הטבע שלו גורם שקידתו בתורה אף במס"נ [במסירות נפש] כו'

And see what is written in the explanation on the verse "Many waters," in Parshas Toldos, that about this Rabbi Chanina ben Tradyon asked, "What [is to become of] me in the life of the World to Come?"; for he was in doubt whether perhaps his nature caused his diligence in Torah, even with self-sacrifice (mesirus nefesh), etc.;

ואם כן עדיין מסופק אם שינה טבעו לגמרי להיות בבחינת עובד אלקים דשמא הוא עדיין בחינת אשר לא עבדו אף שהיה צדיק גמור.

and if so, it was still in doubt whether he had changed his nature completely, to be on the level of "one who serves Elokim"; for perhaps he was still on the level of "one who has not served Him," even though he was completely righteous.

24 והנה אלקים גימטריא הטבע היינו כי שמש ומגן הוי"ה אלקים ששם אלקים הוא מגן ונרתק המסתיר על גילוי שם הוי' ומזה נמשך מה שעולם כמנהגו נוהג שבחי' זו נקרא הטבע.

Now, Elokim is equal in gematria to hateva (nature). That is, "For a sun and a shield is Havayah Elokim": the Name Elokim is a shield and sheath that conceals the revelation of the Name Havayah; and from this comes about that "the world follows its custom," and this level is called nature.

אף שהוא באמת הכל משם הוי' המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית רק שנמשך ע"י מגן ונרתק המכסה ומסתיר ועיין מענין הטבע בשו"ת [בשאלות ותשובות] ח"צ [הכם צבי] סי' י"ח קרוב למ"ש.

Even though in truth it is all from the Name Havayah, "who in His goodness renews each day, continually, the work of creation," it is only that it is drawn forth through a shield and sheath that covers and conceals. And see about the matter of nature in the Responsa of the Chacham Tzvi, section 18, [which is] close to what is written [here].

לכן ע"י שהאדם הוא עוסק בעבודת הש"י [השם יתברך] יותר מטבעו ומשנה טבעו נקרא עובד אלקים היינו שלא יהיה הסתר הנרתק

Therefore, when a person engages in the service of G-d, blessed be He, beyond his nature, and changes his nature, he is called "one who serves Elokim," that is, so that there will not be the concealment of the sheath;

לכן עייז זוכה למי"ש אח"כ וזרחה לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא שהוא ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] הקב"ה מוציא חמה מנרתקה (בפ"ק [בפרק קמא] דע"ז [דעבודה זרה] דף ד' ע"א).

therefore, through this he merits what is written afterwards, "And for you who fear My Name a sun of righteousness shall shine, and healing," which is the matter of the saying of our Sages, of blessed memory, "The Holy One, blessed be He, takes the sun out of its sheath" (in the first chapter of Avodah Zarah, folio 4a).

ועיין מזה ברכות ויצא פע"ח ובפ"י בא פט"ו [פרק ט"ו / פרשה ט"ו] משפטים פל"א (דקמ"ט ע"א). ובזח"א [ובזהר חלק א] מקץ [דר"ג ע"ב] ובפרשה אמרו (דפ"ח ע"א).

And see about this in Midrash Rabbah, Vayetzei, section 78; and in Parshas Bo, section 15; Mishpatim, section 31 (folio 149a). And in the Zohar, Part I, Mikeitz (folio 203b), and in Parshas Emor (folio 88a).

וזהו ענין אינו דומה שונה פרקו מאה פעמים כו' וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] שע"י זו האחד היתירה על מאה מהפך טבעו והרגלו כו'.

And this is the meaning of "There is no comparison between one who reviews his chapter one hundred times," etc.; and as is written in Sefer Shel Beinonim, that through this one [time] beyond one hundred he transforms his nature and habit, etc.

ועיין במהרש"א [במהרש"א] בח"א [בחידושי אגדות] שם שפ"י דמספר מאה זהו מגיע עד נר"נ [נפש רוח נשמה] שהם בסוד יחידות עשירות מאות וזהו ענין מאה ברכות.

And see the Maharsha in Chiddushei Aggados there, who explains that the number one hundred reaches up to nefesh, ruach and neshamah, which are in the mystery of units, tens [and] hundreds; and this is the meaning of the hundred blessings.

אבל השונה פעם אחת יותר מזה הוא חלק אלוה ממעל כו' ע"ש. ובשל"ה [ובשני לוחות הברית] במסכת שבועות שלו (דקפ"ב ע"א) כ' [כתב]

But one who reviews one time more than this is "a part of G-d above," etc.; see there. And the Shelah, in his tractate Shavuot (folio 182a), wrote

כי החכמה מאין תמצא מאין הוא מספר מאה ואחד כו'. והנה פ"י מאין ידוע שהוא בחינת שלמעלה מהחכמה.

that [in] "And Chochmah (wisdom) shall be found me'ayin," me'ayin is the number one hundred and one, etc. Now, the meaning of me'ayin is known: it is the level that is above Chochmah.

וזהו הנמשך ע"י שעובד אלקים ומשנה טבעו שהוא ביטול היש ומשנה מבחינת יש לאין וע"י ממשיך מבחי' אין תמצא.

And this is what is drawn forth through one's serving Elokim and changing his nature, which is the nullification (bittul) of the yesh ("something"), changing from the level of yesh to ayin ("nothing"); and through this he draws down from the level of "from ayin shall it be found."

והנה ארז"פ [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ק [פרק קמא] דקדושין (ד"ל ע"ב) ע"פ ושמעתם סם תם נמשלה התורה לסם חיים. ועזח"ג [ועיי'ן זהר חלק ג'] ר"פ חקת (דקע"ט סע"ב [סוף עמוד ב]) מענין סמא דחיי.

Now, our Sages, of blessed memory, said in the first chapter of Kiddushin (folio 30b), on the verse "And you shall place (vesamtem)": sam tam ("a perfect elixir"), "the Torah is likened to an elixir of life (sam chayim)." And see the Zohar, Part III, at the beginning of Parshas Chukas (folio 179, end of side b), on the matter of the "elixir of life" (samma dechayei).

וה"ע [וזהו ענין] רפואה כמ"ש ולכל בשרו מרפא. והנה בזח" ב תרומה (קכ"ז ע"ב) סמ"ך מ"ם כו' רזא דאינון מאה ברכאן כו'

And this is the matter of healing, as it is written, "and healing to all his flesh." Now, in the Zohar, Part II, Terumah (127b): "samech, mem," etc., "the mystery of the hundred blessings," etc.;

ובמק"מ [ובמקדש מלך] ובהרמ"ז [ובהרב משה זכות] שם דבחי' מ"ם זהו תבונה ובחינת סמ"ך זהו בינה עילאה המקבלת מששה ספירות ראשונות דחכמה כו' והוא ב' בחינות דעולם הנשמות דהיינו ג"ע [גן עדן] ועולם התחייה.

and in the Mikdash Melech and the Ramaz there: that the level of mem is Tevunah, and the level of samech is the supernal Binah (understanding), which receives from the first six Sefiros of Chochmah, etc.; and these are the two levels of the World of Souls, namely, Gan Eden and the World of the Resurrection.

ואפ"ל [ואפשר לומר] שזהו ענין מ"ם [מוחא סתימאה] וסמ"ך שבלולות בנס היו עומדים כו' וזהו ענין סם חיים בחי' הנ"ל דמאה ברכות שהם סמ"ך ומ"ם כו'

And it may be said that this is the matter of the closed mem (mem setumah) and the samech of the Tablets, which "stood by a miracle," etc. And this is the meaning of sam chayim: the level mentioned above of the hundred blessings, which are samech and mem, etc.

ומבואר במ"א ע"פ מאמר הזח"א [הזהר חלק א] פ' חיי (קכ"ג א') בענין חיי שרה מאה שנה ששרש מאה ברכות הוא המשכות מבחי' א"א דהיינו מבחי' סוכ"ע.

And it is explained elsewhere, on the passage of the Zohar, Part I, Parshas Chayei [Sarah] (123a), on the matter of "The life of Sarah was one hundred years," that the root of the hundred blessings is drawings-down from the level of Arich Anpin, that is, from the level of the light that encompasses all worlds (sovev kol almin).

אך ע"י שעובד אלקים ומשנה טבעו להיות שונה פרקו מאה פעמים ואחד ממשיך עוד מבחי' שלמעלה מבחי' סוכ"ע שהוא בחי' חד ולא בחושבן כו' וכנ"ל בענין הקדוש הראשון ועמ"ש ע"פ ואתה מרכבות קדש.

But through one's serving Elokim and changing his nature, to be one who reviews his chapter one hundred and one times, he draws down further from the level that is above the level of the light that encompasses all worlds, which is the level of "One, but not in number," etc., as mentioned above regarding the first "Holy." And see what is written on the verse "And He came from the holy myriads."

25 ואפשר שזהו פי' סם חיים. וזהו ואותו תעבודו פי' ואותו ע"ד אות היא ברבבה שלו שהוא בחי' חד ולא בחושבן.

And possibly this is the meaning of sam chayim (elixir of life). And this is "and Him (ve'oso) shall you serve": the meaning of ve'oso is along the lines of "He is a sign (os) among His myriad," which is the level of "One, but not in number,"

והיינו על ידי תעבודו בבחי' עובד אלקים. ועמ"ש בפ' ויצא בד"ה ושכתי בשלום כו' והיה הוי"ה לי לאלקים.

and this is through "shall you serve," on the level of "one who serves Elokim." And see what is written in Parshas Vayetzei, in the discourse beginning "And I return in peace," etc., "then Havayah will be Elokim to me."

26 ועפ"ז [ועל פי זה] י"ל [יש לומר] שזהו ההפרש בין בחי' ואותו תעבודו לבחי' ד' מדרגות הראשונות כי ד' בחי' תלכו תיראו תשמרו תשמעו י"ל [יש לומר] שהן נגד ד' אותיות הוי"ה. כי תלכו תיראו זהו רצוא ושוב שהוא בחי' י"ה שהן אהוי"ר [אהבה ויראה].

And according to this, it may be said that this is the difference between the level of “and Him shall you serve” and the level of the first four levels: for the four levels “shall you walk,” “shall you fear,” “shall you keep,” “shall you listen” may be said to correspond to the four letters of [the Name] Havayah. For “shall you walk” [and] “shall you fear” are running and returning (ratzo vashov), which is the level of yud-hei, which are love and awe.

27 ואח"כ תשמרו תשמעו תורה ומצות זהו ענין ו"ה וכמ"ש ע"פ וכל בניך למודי הוי"ה וזהו בבחי' And afterwards, “shall you keep” [and] “shall you listen,” Torah and mitzvos, are the matter of vav-hei, as is written on the verse “And all your children shall be taught by Havayah.” And this is on the level

ומדרגת ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע שעל זה נאמר וזרחתם לכם יראי שמי שמש צדקה כו' גילוי שמש הוי". שלא יהיה מסתיר הנרתק ומגן כו'.

and degree of “Then you shall again discern between the righteous and the wicked,” about which it is said, “And for you who fear My Name a sun of righteousness shall shine,” etc.: the revelation of the “sun” of Havayah, so that the sheath and shield will not conceal, etc.

אך בחי' ואותו תעבודו שזהו למעלה מבחי' צדיק כנ"ל זהו כענין עד יעבור עמך הוי" למעלה מבחי' שם הוי" ואפשר שע"ז רומז קוצו של יו"ד דשם הוי" וע"ש בד"ה ולא אבה בפ' כי תצא.

But the level of “and Him shall you serve,” which is above the level of a tzaddik (righteous person), as mentioned above, is like the matter of “Until Your people pass over, Havayah”: above the level of the Name Havayah. And possibly this is alluded to by the tip of the yud of the Name Havayah. And see there, in the discourse beginning “But [He] would not,” in Parshas Teitzei,

וסד"ה קדש ישראל בענין ד' הידות כו' והחמישית כו'. וזהו הבחי' החמישית ואותו תעבודו ועי"ז וכו' תדבקון כו'

and at the end of the discourse beginning “Israel is holy,” on the matter of the four portions, etc., and the fifth, etc. And this is the fifth level, “and Him shall you serve,” and through this, “and to Him shall you cleave,” etc.

והוא בחי' פנימית הכתר ע"ד שפי' בזח"ג [בזהר חלק ג] פ' אחרי (דס"ו ע"ב) בענין כי נשבעתי ובפי' נשא (דק"ל ע"א)

And this is the level of the inner dimension (pnimiyus) of Keser (the Crown), along the lines of what is explained in the Zohar, Part III, Parshas Acharei (folio 66b), on the matter of "By Myself I have sworn," and in Parshas Naso (folio 130a).

ועי' בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ג [פרק ג'] שיש ה' בחי' נרנח"י [נפש רוח נשמה חיה יחידה] ובתוך הבחינה החמשית שהוא יחידה מלוכש הבחי' תחתונה דאור א"ס כו' וזהו ענין הב' כתרים כו'

And see Etz Chaim, Sha'ar 41, chapter 3, that there are five levels, nefesh, ruach, neshamah, chayah and yechidah, and within the fifth level, which is yechidah, is encloded the lowest level of the Infinite Light (Or Ein Sof), etc. And this is the matter of the two crowns, etc.,

כנ"ל ועי"ז והיה הוי' לי לאלקים שמה שעתה הוא שם הוי' יהיה בחינת אלקים לגבי גילוי זה והיינו ע"י שהוא בבחי' עבד עובד אלקים

as mentioned above. And through this, "Havayah will be Elokim to me": what is now the Name Havayah will be the level of Elokim relative to this revelation. And this is through his being on the level of a servant, "one who serves Elokim";

והיינו שעבודתו הוא שיהיה בחי' והיה הוי' לי לאלקים כו' ואפ"ל [ואפשר לומר] שזהו פי' המדרש תלים שהביא הבחי' פ' בשלח ע"פ עזי וזמרת יה

that is, his service is that there should be the level of "Havayah will be Elokim to me," etc. And it may be said that this is the meaning of the Midrash Tehillim which Rabbeinu Bachya cites in Parshas Beshalach, on the verse "My strength and song is Yah":

אבל לעוה"ב [לעולם הבא] בשש אותיות שנאמר כי ביה הוי' צור עולמים כו' (ועיין זח"ב [זהר חלק ב'] תרומה קס"ה ב')

"But in the World to Come, with six letters, as it says, 'For in Yah, Havayah, is the Rock of worlds,'" etc. (And see the Zohar, Part II, Terumah, 165b.)

והיינו ע"י ששה מדרגות שפרט כאן תלכו תיראו תשמרו תשמעו תעבדו תדבקון והש"ך [והשפתי כהן]
 כאן פ"י ששה דברים שבפסוק זה תלכו עד תדבקון הם כנגד ששה תיבות שבפסוק שמע ישראל.

And this is through the six levels that it enumerates here: "shall you walk," "shall you fear," "shall you keep," "shall you listen," "shall you serve," "shall you cleave." And the Shach (Siftei Kohen) here explains that the six things in this verse, from "shall you walk" to "shall you cleave," correspond to the six words of the verse "Hear, O Israel."

ועיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער ק"ש [קריאת שמע] שעהמ"ט [שעל המטה] ר"פ י"א בענין רומח ואפשר לכוון
 הששה תיבות דפסוק שמע עם ששה בחינות הנ"ל.

And see Pri Etz Chaim, Sha'ar Krias Shema She'al HaMitah (the Gate of the Bedtime Shema), beginning of chapter 11, on the matter of romach ("spear"). And it is possible to align the six words of the verse Shema with the six levels mentioned above.

כי שמע היינו שם ע' וכמשי"ל [וכמה שכתוב לעיל] בפ' ואתחנן בד"ה שמע ישראל ע"ש וא"כ זהו בחי'
 ומדרגת אחרי ה' אלקיכם

For Shema is shem ayin (the Name of seventy), as is written above in Parshas Va'eschanan, in the discourse beginning "Hear, O Israel"; see there. And if so, this is the level and degree of "After Havayah your G-d

תלכו ותיבת ישראל זהו ענין ואותו תיראו כמ"ש ברכות פ' ויחי פצ"ח שמעו אל ישראל שבשמים
 אביכם וכן איתא בפרקי דר"א [דרבי אליעזר] שהקב"ה נקרא ישראל.

shall you walk." And the word "Israel" is the matter of "and Him shall you fear," as is written in Midrash Rabbah, Parshas Vayechi, section 98: "Listen to Israel in heaven, your Father"; and so it is found in Pirkei deRabbi Eliezer, that the Holy One, blessed be He, is called Israel.

28 והיינו בחי' כי שרית עם אליקים שמשתרר ומושל על שם אלקים. ואח"כ תיבות הוי' אלקינו זהו ענין
 ההמשכה שע"י תורה ומצות.

And this is the level of "For you have striven with Elokim," that one rules and has dominion over the Name Elokim. And afterwards, the words "Havayah our G-d" are the matter of the drawing-down that comes through Torah and mitzvos.

וזהו ענין תשמרו תשמעו. ועמ"ש גבי ציון במשפט תפדה בענין שבחי ירושלים את הוי"ה הללי אלקיך ציון בד"ה ברבות פ' עקב. .

And this is the matter of "shall you keep" [and] "shall you listen." And see what is written regarding "Zion shall be redeemed with justice," on the matter of "Praise Havayah, O Jerusalem; praise your G-d, O Zion," in the discourse beginning "In Midrash Rabbah, Parshas Eikev."

29 ואח"כ הוי"ה אחד זהו ענין ואותו תעבדו כו' כי הנה מבואר בביאור ע"פ חקת התורה בענין ב' שמות הוי"ה בפסוק אחד שהשם הא' באצילות יו"ד חכמה ה' בינה כו'

And afterwards, "Havayah is One" is the matter of "and Him shall you serve," etc. For it is explained in the explanation on the verse "The statute of the Torah," on the matter of two Names Havayah in one verse, that the first Name is in the World of Atzilus (Emanation): yud is Chochmah (wisdom), hei is Binah (understanding), etc.;

והשם השני הוא למעלה מאצילות ועד"ז י"ל [יש לומר] גם כאן דפ"י הוי"ה אלקינו היינו המשכת אור א"ס המלוכש בע"ס [בעשר ספירות] דרמ"ה פקודין

and the second Name is above Atzilus. And in the same way it may be said here too: the meaning of "Havayah our G-d" is the drawing-down of the Infinite Light (Or Ein Sof) that is encloded in the Ten Sefiros, [as in] "the 248 commandments

אינון רמ"ח אברים דמלכא ואח"כ בחי' הוי"ה אחד בחינה שלמעלה מאצילות אנת הוא חד ולא בחושבן כו' וזהו ע"י ואותו תעבדו וכו' תדבקון לשנות טבעו

are the 248 limbs of the King." And afterwards, the level of "Havayah is One" is a level that is above Atzilus, "You are One, but not in number," etc. And this is through "and Him shall you serve" and "to Him shall you cleave," changing one's nature.

וזהו ענין למס"נ [למסירות נפש] באחד וברבות פ' ואתחנן אמרו דפסוק שמע ישראל הוא קבלת השני דברות אנכי ולא יהיה לך ששמעו מפי הקב"ה והיינו

And this is the matter of [giving oneself] to self-sacrifice (mesirus nefesh) in [the word] "One." And in Midrash Rabbah, Parshas Va'eschanan, they said that the verse "Hear, O Israel" is the acceptance of the two Utterances "I am" and "You shall not have," which they heard from the mouth of the Holy One, blessed be He. That is,

כי הוי' אלהינו הוא קבלת הדבור אנכי הוי' אלקיך והוי' אחד הוא קבלת דבור ולא יהיה לך וכ"ה בשל"ה [בשני לוחות הברית] במסכת תמיד שלו (דרנ"ב סע"ב [סוף עמוד ב]) בשם הרמב"ן [הרבי משה בן נחמן] שהובא ברד"א [באבודרהם] גבי ק"ש [קריאת שמע]

“Havayah our G-d” is the acceptance of the Utterance “I am Havayah your G-d,” and “Havayah is One” is the acceptance of the Utterance “You shall not have.” And so it is in the Shelah, in his tractate Tamid (folio 252, end of side b), in the name of the Ramban, which is cited in the Abudraham regarding the recital of Shema.

והנה דבור אנכי כולל כל רמ"ח מ"ע [מצות עשה] ודבור לא יהיה לך כולל כל שס"ה ל"ת [לא תעשה].

Now, the Utterance “I am” includes all 248 positive commandments, and the Utterance “You shall not have” includes all 365 prohibitions.

ומבואר במ"א דבחי" ל"ת [לא תעשה] זהו ענין אתכפיא וביטול יותר ממ"ע [ממצות עשה] ולכן ע"י ל"ת [לא תעשה] ממשיכים בחינה גבוה יותר ועמ"ש מזה בד"ה ולא אבה הוי' אלקיך לשמוע אל בלעם לכן עד"ז ג"כ א"ש [אתי שפיר] ענין הנזכר:

And it is explained elsewhere that the level of prohibitions is the matter of subduing (iskafya) and self-nullification more than the positive commandments; and therefore through the prohibitions a higher level is drawn down. And see what is written about this in the discourse beginning “But Havayah your G-d would not listen to Bilam.” Therefore, along these lines, the matter mentioned [above] is also well understood.

LikuteiTorah.com
THE CHASSIDISHE PARSHA

About this edition

This edition contains the Hebrew text and the English translation.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com.
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

English translation: prepared for likuteitorah.com with AI assistance (claude-code/opus-5.5) and checked against the Hebrew and against Sefaria; not yet reviewed by a human editor. Please check anything important against the Hebrew.

The Rebbe asked that the maamarim of the week's parsha, the "Chassidishe Parsha," be learned during that week, spread over its seven days (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Why learn it, and the Rebbe's brachos: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

A free, non-commercial project; nothing here is sold. Not affiliated with Kehot, Sefaria or the Lubavitch Library. © likuteitorah.com

From likuteitorah.com/likutei-torah/reeh/3/

DEDICATED IN HONOR OF

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Dedicated in honor of the Rebbe's father, Reb Levi Yitzchok